

„The Word“ - Ukrainian Weekly

СЛОВО

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Рік II. Регенсбург, Великдень 21 квітня 1946 Ч. 16.

Христово

Воскрес!

Дві тисячі років довершується, як з висоти євого апостольського послання проголосили Христові апостоли на весь світ велику радію вість: «Христос воскрес!», звістивши всьому людству істину безмежної Божої любові і всемогутності. А ця правда стала основою цілого християнства, бо на тому тривкому й непохитному ґрунті побудована вся наша віра.

Остання дія нечуваної в світі трагедії Христа на Голготі прибила зовсім Апостолів своїм тягаром страхіть. Вся їхня душа зосередилася над замкненим гробом, в якому покладено тіло Христа, звідкіля в розпучі і тривої чекали остаточного вирішення: або Христос лишиться в гробі як звичайний, смертний чоловік, і тоді з Ним похоронені всі їхні надії і їхня віра, або Він зітре камінь гробу, перемаже злобу і саму смерть, — і тоді станеться чудо над чудами: ціле життя Христа засне в іншому світі, а Маєстат Божества Христового виявиться у повній славі і блиску.

Знала про це і жидівська старшина, тому після похорону просила Пилата, щоб поставив військову сторожу на гробі і так унеможливив всякий обман. А то, — кажуть, — прийдуть вночі його ученики, вкрадуть його тіло і скажуть: «воскрес із мертвих». І буде останній обман, гірший від першого.

Пилат уволів їх воду і поставив біля гробу сторожу. Та даремні були всі заходи людської злоби, бо третього дня, в неділю, поки ще перші проміння схід-сонця почали золотити вершки будівель Єрусалиму, воскрес Ісус із гробу. Встав живий, повний блиску і величі, встав як могутній переможець над злобою і кривдою, насильством і смертю. Перелякана сторожа втікає з гробу до міста і стає мимовільно першими виступами і першими наочними свідками Христового воскресіння. А після неї свідками воскресіння стають: Апостоли, Марія Магдалина, Мироносиці і багато інших.

Спершу не можуть Апостоли зрозуміти дійсності великої події... Знаходяться ще в непевності, та Христос своєю появою між Апостолами розвіває їхні сумніви, утверджує їх у вірі і наповнює їхні серця радістю і відвагою. Навіть «невірний» Тома, коли доткнувся Христових ран, вигукнув з радістю: «Господь мій і Бог мій!»

«Христос воскрес із мертвих» — стало тим переможним гимном, який спонукав серця людей вірити, що Христос є всемогутній Бог, що має силу здійснити все те, що заповів, що тих, які в Нього вірять і Йому служать, виведе із цієї долини сліз і горя, визволить з усіх нужд і страждань і приведе до справжнього щастя.

Усі проблеми життя неясні і незрозумілі для людей до часу воскресіння — і з воскресінням Христа стають ясними і зрозумілими.

Христове воскресіння вказало людині на мету життя.

Даремні були злобні зусилля тодішніх сильних світу цього, що бажали вбити правду, а на її місце насадити злобу, кривду і насильство по на місце Божої всемогутності, хотіли поставити свою міць, владу миру цього...

Перед очима нашої душі пересуваються жалюві образи: Гетсманський суд, де прибита жахом, скатована стать Христа заливається кривим потом, а спечені жагою і терпінням уста скаржаться в молитві: «Боже, Боже мій, чому Ти мене оставив?»... А далі: злочинна

ЧИТАЧАМ, СПІВРОБІТНИКАМ І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ РЕДАКЦІЯ «С Л О В А» ШЛЕ БРАТНЕ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

зрада Юди і відречення Петра... і лобне місце на Голготі і розп'ятий між двома розбійниками на хресті Ісус...

Та ці образи затирає радісна вість: «Христос воскрес». Усі ті страхіття шепають вмиг, коли Христос «смертю смерть здолав».

Перемогла правда! Хрест, колишній символ ганьби і пониження затріюмував, став символом перемоги правди над неправдою, справедливості над насильством, життя над смертю. І відтоді хрест, що його з Божого доступу, за прикладом Спасителя нести мусить людина чи цілий народ, щоб осягнути найвищу ціль, став священним прапором християнства у боротьбі за найвищий ідеал людини.

З висоти Свого хреста на Голготі й до нас кличе Христос: «Хто хоче йти за мною, хай зречеється себе, візьме хрест і йде слідом за мною».

Саїдами Ісуса йдм і ми нашою хресною дорогою на Голготу народу, бо тільки там, на вершину Голготи зведений буде вирішальний бій між правдою і кривдою, між справедливістю і насильством. І переможе правда!

І ця непохитна віра в перемогу правди і справедливості підтримує душевні наші сили, кріпить наш дух! Страждання народу і тут, на чужій несприятливій землі, і там, на нашій рідній, так далекій від нас нині землі, стануть жертвою очищення народу за його гріхи, переважають зневажену велич Бога і дадуть нам змогу повернутися на рідну землю, і на її руїнах і попелищах стати до творчої праці й відбудувати новий, сильний і вольний український Сіон.

о. Г.

ГНАТ ДЯДЮРЕНКО

Співають дзвони великодні...

ВЕСНА ПІДВОДИТЬ ДО ПРИЧАЛУ ЛЕГКІ, БАРВИСТІ КОРАБЛІ, СНІГИ ПОГАСЛИ НА ЗЕМЛІ ТАК НЕПОМІТНО, ТАК ПОМАЛУ.

ВІТРИ ГОЛУБЛЯТЬ ЗЕМЛЮ ТАЛУ, ВІТРИ КУПАЮТЬСЯ В ТЕПЛІ, ВЕСНА ПІДВОДИТЬ ДО ПРИЧАЛУ ЛЕГКІ, БАРВИСТІ КОРАБЛІ.

ВЖЕ СИЛА ПРУЖНОГО МЕТАЛУ БРЕНИТЬ В ОНОВЛЕНІМ ГІЛЛІ, НАВІЩО СМУТОЄ І ЖАЛІ? ОН КОРАБЛІ З ЯСНОГО ВАЛУ ВЕСНА ПІДВОДИТЬ ДО ПРИЧАЛУ.

БЕЗПІУМНО ВІСНЕ В ТИХУ ВОДУ БРУНЬКАМИ ВСІЯНЕ ГІЛЛЯ, О, ВЕСНО ВАЧУ ВЖЕ ЗДАЛА ТВОЮ ПРИНАДНУ, ЧИСТУ ВРОДУ.

Я ТАК ЧЕКАВ ТВОГО ПРИХОДУ, ЯК ЛАСКИ МАТЕРІ МАЛЯ, БЕЗПІУМНО ВІСНЕ В ТИХУ ВОДУ БРУНЬКАМИ ВСІЯНЕ ГІЛЛЯ.

ВЕСНІ УСМІХНЕНІЙ В ДОГОДУ ПАРУЄ РАНКАМИ ЗЕМЛЯ, І ПАХНУТЬ ТРАВАМИ ПОЛЯ, І ГІЛЛЯ У СОНЯЧНУ ПОГОДУ БЕЗПІУМНО ВІСНЕ В ТИХУ ВОДУ.

СПІВАЮТЬ ДЗВОНИ ВЕЛИКОДНІ НАД СВІТЛИМ МАРЕВОМ ДІБРОВ. О, ДЕНЬ ЯКИЙ ДО НАС ПРИЙШОВ ЯСНИЙ І СОНЯЧНИЙ СЬОГОДНІ!

УСІ ПЛЯХИ, УСІ БЕЗОДНІ В КРАЮ ЧУЖІМ ПЕРЕБОРОВ... СПІВАЮТЬ ДЗВОНИ ВЕЛИКОДНІ НАД СВІТЛИМ МАРЕВОМ ДІБРОВ.

ДЕСЬ ДОМА РІКИ ПОВНОВОДНІ, ТЕПЛО ПІСЕНЬ, ЖАГА РОЗМОВ. СУММЕ СЕРЦЕ Й КВІТНЕ ЗНОВ, КОЛИ У НОЧІ Й ДНІ ГОСПОДНІ СПІВАЮТЬ ДЗВОНИ ВЕЛИКОДНІ.

1945—46 р.

Д. Г.

Великодні ритми

САДИ ЯСНІЮТЬ БІЛИМ КВІТОМ, В ДІБРОВАХ ТИША Й САМІТТЯ... НУ, ЦЮ Ж, ЦЮ ЧАС МЕНІ КОПИТОМ СКРИВАВИВ СЕРЦЕ І ЖИТТЯ?!

ЛАГДНИЙ ВІТЕР ГОТЬ РАНИ НА СОНЦІ СОХНЕ ЧИСТА КРОВ. І МАНЯТЬ ЗНОВ ШПИЛІ І ВУЛКАНИ, ЯКИХ ЦЕ ДОСІ НЕ ПРОЙШОВ.

ХАЙ ГНІВ, ГРОЗА, ТА НЕ РОЗПУКА В ДОРОЗІ СТРИНЕ, КРАЙ МОСТА, — У СЕРЦЕ ЛЛЕ ВІДВАХУ МУКА ЯСНОГО Й ЧИСТОГО ХРИСТА.

І ПРИЙДУТЬ ДНІ, ЗАСЯЮТЬ ВЕСНИ, ПОГАСНЕ НІЧ ЧУЖОГО ЗЛА, І ХОЧ НЕ МИ В ЖИТТІ ВОСКРЕСНЕМ — ВОСКРЕСНУТЬ ДУМИ І ДІЛА.

Перемога Христова

Щороку людство, християнський світ переживає драму Христа, здригається від жаху Його мук і неповинної смерті. Безпідставний засуд і страта Творця вселюдської моралі, Творця ідей, що становлять підвалини філософії гуманізму й підносять людську істоту на височині Божої подобі — і така відплата неадячних сучасників, які не збагнули величі далекосяглої науки Його. Це трагедія людства, яке неспроможне цінити великих думок Творця.

Рабовласники доби Христа торгували людьми і в науці Його бачили велику небезпеку, найбільшу загрозу своєму пануванню.

А що настане, коли Його науку сприймуть повсюди й гноблені? Коли визвольні ідеї перейдуть у свідомість рабів і всіх вдухливих людей? Ці запити хвилювали й непокоїли володарів. Думки Христа своєю суттю і змістом вичували революцію, знищення невілницького ладу. Владе рабовласницька система, кінчить-ся влада князівнів і фарисеїв та панівної зграї, що торгувала людьми й облудними гаслами дурила несвідому масу.

Могутнє слово Правди Христової разило й ламало химерну спробу втримати невілницький лад. І не мали як, і не мали чим заперечити нову науку Учителя. Не мали слів, не мали думок, рівних Його слову, рівних Його ідеям.

Справді бо, чим можна заперечити істину

яскраву мов світло, яку так виразно висловив Христос

«Люби ближнього, як самого себе».

З цього випливає, що рабовласник мусить зречтис власності принаймні на людей та в кожному з них вбачати брата, ба навіть самого себе. З цієї геніяльної формули випливає, що ніхто не сміє нікого гнобити, визискувати, примушувати, зневажати...

Бо як можна те робити з самим собою?

З наведеної формули випливає, що людство має завести такий лад на землі, який би усував причини лиха, що зновинало країни. Засоби до того — слово, доказ, аргумент і любов до кожного іншого, як до самого себе.

Що це — утопія чи реальний план боротьби за новий суспільний устрій? Христос мислив категоріями вічності й простором всесвіту. Зо своїх засобів боротьби він виключив насильство над людиною. «Взявши меч від меча загине» — казав переконливо Він до своїх учнів і народови. Його сила — доказ і моральна перевага, панування розуму над фізичними засобами.

Христос непохитно вірив у розум і в країні властивості людини. Навіть вірив і тоді, коли бачив непевність і хитання, зневіру й зраду в рядях свого оточення.

Христос переміг. Доказом того є поширення Його науки. Людство прямує до ідеалів, які визначив Христос. Прямує, поборюючи перепони, кривавиться в боротьбі, але йому світить сяйво Христової науки, основу якої становить категорія любови до ближнього.

Де люте ненависть, там нема творчого лету. В Советах люди тинаються мов примари, мільйони зазнають кари та злущань по концентратах. В людині вбивають почуття приязні й замість радісного життя та вітих — людина людини вовком е.

Минулі епохи розвитку людства й наша доба ще далекі від того, щоб так високо трактувати людину, як її ставив Христос. Перед очима бо християнського світу комуїстична диктатура зупиняється над мільйонами людей, вбиваючи за найменшу опозицію або за підозру. Проте, тернистий шлях насильства й жаху мусить пройти людство, щоб дійти істини й духово зрости та сягнути вершин етичної культури.

У наведеної формулі Христа висловлений максимум соціальності, який зростатиме в перспективі вічності, бо саме з погляду вічності він безконечний, а то вже справа народів шляхом освіти й виховання вгамувати бестію в людині, роздмухати притасле тепло любови й прямувати до повного визволення з-під усяких форм утиску.

Зеленіють поля й діброви, розцвіли сади. Подих весни родить життя, що було завмерло від зимової холоднечі. І наша люба батьківщина, Україна, залита промінням благодатного сонця, хотіла б розгорнути крила й летіти до вершин людської культури, та кайдани московської неволі сковують постать її.

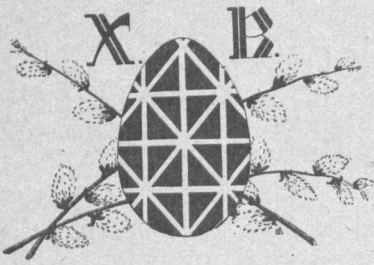
Але незабаром прийде час, коли потужна постать встане й кайдани порве, як порвав їх Христос, алолапши ідеєю визволення і химерну силу тодішніх володарів і навіть всемогутню смерть.

Воскресе Україна! З повних грудей і глибини нашого серця з далекої чужини хай летить наше палке вітання рідній землі:

Христос воскрес!

Дм. Сіач.





ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ, ДІТИ МАТЕРІ УКРАЇНИ!

В цей великий і радісний день Воскресіння Христового вітаємо Вас щиро і радісно:
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Сумно на чужині зустрічати це велике Свято, коли не чуємо рідних дзвонів, не бачимо свого блакитного неба, не ступаємо по своїй рідній Землі й не милуємося дзвінками гаглінами.

Але не сумуймо й не журімося!
Правда за нами й Бог з нами! Перетерпім на чужині, але перетерпім, як добрі християни і як вірні сини своєї батьківщини. Живім як люди чесні, порядні, працюючі, несучи високо наш прапор: за віру Христову, за свободу, за честь, за братерство і згоду!

Христос Воскрес — воскресне й Україна!

Церковна Рада Української Автокефальної Православної Церкви в Регенсбурзі.

ЗАСІДАННЯ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН

Нью-Йорк. Світова Рада Безпеки 9 квітня засідала вже при участі советського делегата, який поставив запитання про переклад питання з порядку дня конференції. Вирішення цього питання відкладено на засідання, що мало відбутися 15 квітня. Крім цього питання Рада Безпеки вирішила в бieżучому тижні польську пропозицію щодо Іспанії. Іранський делегат при ООН сповістив, що він дістав листа від свого уряду, який заявляє, що він не має сумнівів у лояльному здійсненні Росією умов російсько-перського договору та що питання про залишення перської проблеми на порядку дня Рада Безпеки мусить вирішити сама Рада.

У ПЕРШІ РОКОВИНИ СМЕРТІ ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛТА

Нью-Йорк. У перші роковини смерті президента США Франкліна Рузвельта дружина покойного передала його дім в Гаїде Парку американському народові як національну пам'ятку. Під час влаштованих з цієї нагоди урочистостей промовляв президент Трумен, який накреслив внутрішню і зовнішню політичну цілі Рузвельта та закляк світ іти слідами накреслених Рузвельтом засад людяності й любові миру.

ЗНАЧЕННЯ ПРИБУТТЯ «МІССУРІ» ДО ТУРЕЧЧИНИ

Анкара. В початках квітня вперше американські військові кораблі від 1930 року перейшли через вузьку Дарданелівську протоку. Серед цих кораблів знаходився американський бойовий корабель «Міссурі» — плавуча фортеця, на якій японські державні мужі в токійській затоці підписали капітуляцію японського імперіалізму. «Міссурі» прибув до Туреччини у супроводі трьох нішльниць. Ця візита американських кораблів є виявом доказу американських приязних відносин до Туреччини. Американський військовий корабель перевіз з США до Туреччини літні останки Мукіра Ертегуна, що недавно помер у Вашингтоні. Як стверджує «Ді Нойс Цайтунг», США хотіли таким способом наочно підкреслити те значення, якого надає американська закордонна політика Туреччині.

Ця подія, в зв'язку з советськими домаганнями в справі Дарданелів та Воефору, набуває особливого значення.

ВИБОРИ В ЯПОНІ

Токіо. 10 квітня відбулися в Японії вибори до парламенту, під час яких вперше в історії брали участь жінки. Голосувало 75 відс. управнених до голосування. Найбільше голосів здобули партії, прихильні імператорові, ліберали, соціал-демократи та поступовці. За комуністів голосувала дуже мала кількість виборців. За останніми даними, ліберали матимуть у парламенті 135 місць, поступовці — 95, незалежні — 89, соціалісти — 87, партія співпраці — 16, комуністи — 5, різні дрібні партії — 36. Вперше до парламенту обрано жінку Сотоко Тогоану з консервативної партії. Абсолютна більшість виборців голосувала за затримання традиційної монархістичної системи.

М. ФІШЕР

Американські кореспонденти в Москві

Цю цікаву статтю беремо з американського місячника «Коммон Сенс» ч. 11 за грудень 1945, з деяким скороченням в перекладі. Рел.

Багато тих статей і книжок про Советський Союз, що під час війни виійшли з-під пера американських відвідувачів Росії — некоммуністів, міг би підписати редактор газети «Дейлі Веркер» (орган комуністів, прим. ред.). Яка ж причина цьому, що вони бачили тільки білі сторони і замикали очі на чорні плями в Росії? Американці, як правило, дуже вразливі на придрування волі, на табори примусової праці і тоталізм. Чому ж вони недобачали чи дивилися крізь пальці на все це в Росії? Напевно не тому, що в воєнний час не критикується свого союзника. Адже про Англію і Британію написано в цьому самому часі гори критичних матеріалів.

Воєнні кореспонденти в Росії, за винятком одного-двох, не знали передвоєнної Росії. Це у великій мірі вияснило справу.

У відношенні до передвоєнної Росії одні з закордонних кореспондентів виявляли подив, другі — нехоть або індіферентність. Але свої почування, які б вони не були, вони виражали одверто в своїх кореспонденціях і їхні читачі знали докладно, на чім стоять. Поборники Советського Союзу в США знаходили задоволення в писаннях деяких кореспондентів. Прихильники Росії, які вірили, що Совети принесли нове життя у хворий світ, росли від писань інших закордонних журналістів у Москві, які бачили і не укривали неймовірних труднощів повсякденного життя в Росії, низького рівня життя, глибокої бюрократії і тайної поліції з її жорстоким презирством до людини, які однак відчували і тому підносили виручоче життя нової Росії, віру і надію народніх мас в ясне майбутнє.

Симпатія цих передвоєнних кореспондентів до Советської Росії не виключала здорового осуду і критичного ставлення. Іхні читачі знали і приймали це. Так само приймала її советська влада. Прихильний закордонний кореспондент міг мати інтимне знайомство з Троцьким, він міг критикувати зростаюче боготворення Сталіна, жорстокість тайної поліції або драгуючу цензуру і недосконалість департаменту преси. Це не робило його ворогом Росії, так само як критика Генрі Форда або расових різниць влома не зробила б його ворогом Сполучених Штатів.

Але американські журналісти в 40-х роках не застали там ні одного із старих кореспондентів. В 30-их роках цензура суттєво затиснула, і нарешті, в роки чистки 1936-38 за кордон могли діставатись вже тільки матеріали, оперті на офіційні советських інформаціях. В цьому часі закордонні

кореспонденти втратили вже своє найкраще джерело інформації — своїх советських приятелів. Мати з росіянами часті і близькі зв'язки ніколи не було легко. Але журналісти, які довший час жили в Москві, мали бодай декілька російських приятелів, які довірялись і помагали їм розуміти советські відносини. Чистка поклала цьому край. Росіяни, яких не зліквідовано, були стероризовані і примушені до цілковитої мовчанки. Тяжко було працювати в таких умовах. Багато кореспондентів залишили Москву. Інші ветерани виїхали вже раніше.

Тоді прибула нова генерація кореспондентів, які не знали Росії Леніна або Росії 30-их років. Вони прийшли в Росію, в якій особиста диктатура Сталіна добре опокалась, в якій перевидано вже підручники історії, в якій усі творці революції, крім Сталіна, носили вже клеймо зрадників і в якій нових героїв витягнуто з царського архіву. Нові кореспонденти не чули вже гучних тирад молодого советської Росії про класову боротьбу, братерство робітників, інтернаціоналізм, свободу. Вони не жили в Росії тоді, коли там засуджувало великодержавницьку політику, імперіалізм, територіальну експансію і вузький націоналізм, хто б не був їх носієм. Крім того те, що вони побачили, справило на них велике враження. Готовість росіян скоріше згинуть, ніж скапитувати, їх жертви і терпіння, їхня безмежна терпеливість, велика відвага і віра в перемогу — все це не могло не зворушити вразливості спостерігача.

Нові кореспонденти були також глибоко зворушені незвичайною єдністю Росії (це єдність під нагапом — ред.). Кожен новий декрет, кожна нова зміна вітала ціла країна буквально в тих самих словах. «Чи ж це не чудова єдність, чи ж це не доказує, що цілий край стоїть за советську владу? І як прекрасно ця влада завжди знає, чого народ хоче?» — захоплювались кореспонденти і передавали своїм газетам нові осанні. Навіть найбільш наївний чужинець без якогонебудь знання советських куліс і відносин повинен би знати, що народ не має нічого спільного з дерстами уряду. Новий відвідувач міг би знайти в давніших виданнях советських газет похвальні гимни для тих самих деретів, що їх тепер касовано в супроводі буквально таких самих фанфар.

Але хто ж мав розказати йому про це? В розмові з чужинцями росіяни ніколи не були надто готові до критицизму. А під час війни це було б рівнозначним зі зрадою. Крім того нова советська генерація була видросована так, що вона уважала святотатством ставити під сумнів якенбудь слово Вождя. Не дивниця, що чужинці за цілий час свого перебування в Росії ніколи не чули одного слівця незадоволення або незгоди з тим усім, що йшло з Кремля.

Нюрнберзький процес

В четвер виступив перед інтернаціональним судом захисник Кальтенбрунера др. Кавфман. Хоч на початку процесу Кальтенбрунер заявив, що він бере на себе повну відповідальність за всі злочини, зв'язані з його іменем, при перекладуванні став заперечувати свою вину. Але з письмових показань др. Мільднерса і др. Геттєрса виходить, що обвинувачений тримав зв'язок з керівником штабів та головною господарського управління СС Освальдом Полем і знав добре про становище в таборах. Ще в 1944 р. Гімлер на його питання сказав, що Ашвіці — це винувачий табір. В одному з документів Кальтенбрунер наказав частину жидів з зах. Європи вивести до Швайцарії, а решту зліквідувати в Тіролі.

Оборонець гестапо др. Меркль запитав Кальтенбрунера про звідання гестапо. Обвинувачений повідомив, що гестапо в час війни налічувало до 40.000 членів, з яких 60 відс. були технічні та концелярійні працівники. Далі обвинувачений відповідав на питання американського прокурора, при чому заперечував докази про свої відвідини штабів. Але свідок Йоганн Кандут, який працював у Мавтгазєні, повідомив, що обвинувачений був у таборі і про винищування ув'язнених знав дуже добре.

Кальтенбрунер уперто заперечував правильність усіх обвинувачувальних документів і дійшов до того, що заперечував навіть правдивість свого власного підпису. Вершиною його виступу було повідомлення про те, що чужинський політв'язні в готелі «Віннерштубе» біля Гедесбергу одержували в дев'ять разів більш раціональні харчі ніж німці і їли, скільки хотіли.

СПРАВА ВТІКАЧІВ ПЕРЕД ООН

Лондон. Спеціальна комісія Об'єднаних Народів в справах втікачів відбуває наради в Лондоні. Комісія ухвалила передати своє звіт доповіді Світовій Раді Безпеки до 25 травня.

Лондон. Советський представник від Білорусії, Василь Смоляр, заявив на засіданні комісії, що УНРРА допомагає особам, які не є справжніми втікачами. Смоляр підкреслив, що багато таких осіб знаходяться в таборах примусово вивезених осіб та користає з допомоги. Це твердження підтримав інший советський делегат генерал Радов.

На засіданні комісії промовляв англійський делегат сер Георг Рендель. Він звернув увагу на труднощі, які виникають після закінчення терміну обосторонніх умов між країнами; звідки походять втікачі, та країнами, де вони тепер перебувають. Як приклад навів делегат справу еспанських втікачів.

Не зважаючи на те, американські кореспонденти в своїх писаннях не раз принагідно натякали на те, що в Росії і на окупованих нею територіях зовсім не було так рожево, як Кремль вмовляв у нас. Деякі кореспонденти залишили Росію з огляду тому, що не могли одержувати інформації, потрібних у їхній праці. Повернувшись в Америку, вони в приватних розмовах висловлювались критично про Росію. Напевно між ними не було ані одного сталініста... Чому ж тоді в своїх книжках, статтях і доповідях вони стопроцентно, без одного «але» оборонили советську владу?

Вони насамперед розглядали свою командировку в Москву, як воєнну службу. Комісаріат закордонних справ нагально реагував на широку поширенню в США критицизм щодо Росії. Вони не хотіли підсудувати його. Ім не лишалося нічого іншого, як викинути зі своїх блоктів і голів записки і спомини про чорні плями в Росії. «Тепер не час на критику» — сказали вони собі. Вони розуміли, що критика неуватиме нерви Кремля.

Прийшовши з Росії в Америку, наш кореспондент ствердив, що всякого, хто сказав слово проти Сталіна або советських методів, називали «гітлерівським агентом», «фашистом», «ворогом альянтської єдності». Ще більше, за найменшу критику його могли б не пустити більше в Росію, а його товариші в Росії могли б мати всякі неприємності. Кожен з кореспондентів мав так багато матеріалів про жорстокі і огидні відносини в Росії, що міг заговорити ними цілу книгу. Але пишучи її, він пропускав ці матеріали.

Залишалися самі дохвали на Росію і Сталіна. Наслідок того був такий, що певні (советські, ред.) кола в Нью-Йорку і Вашингтоні одшескували його, запрошували на свої вечери. А хто не любив похестей і прийомів? Він знаходив нових приятелів, попадав у нову суспільну сферу.

Роками сталініські агенти кольпортували за кордоном причини, чому чужинці повинні б мовчати про неприємні фази советського життя. Я знаю. Ці причини діяли й на мене. Довгий час вони стримували мене від голосу критики про Росію. «Ви іграшка в руках реакціонерів» — говорили мені. Або «Росія бореться проти імперіалізму», або «Росія побороє фашизм», або «в Росії немає ніяких расових різниць». І завжди це було підшепті, які гамували вільну думку. Цим наметам піддалася навіть багато чесних лібералів і тримали язик за зубами, замість того, щоб говорити правду про Росію. Що ж тоді можна вимагати від америк. кореспондента в Москві, який виконує тільки свою професійну працю і бажає якнайбільше полегшити її собі?

Остання причина мовчання була найбільш ефективною: «Ви не смієте робити нічого, що наблизило б війну з Росією. Це дуже дотепно. Згідно цієї засади тільки те, що одвергі советські вороги говорять про Росію, могло б поспівувати відносини з Росією. Згідно цієї версії, Сталін не робить в себе влома, в Польщі, Німеччині чи на Балканах нічого такого, що могло б поспівувати відносини з Росією. Це тільки Герст (великий пресовий антисовєтський концерн, ред.) займається такими потаємними ділами. А хіба ви погоджуєтесь з Герстом?»

Воєнна генерація американських кореспондентів у Москві майже в 100 відсотках далась понести на хвилі протосетських сентиментів. Вони не глибокі мислителі і не тонкі аналітики, вони тільки популяризатори.

Але хто міг би ганьбити цих новичків у світовій політиці, коли старі соціалісти, лідери робітництва і бойові ліберали не відважуються медити слівця протесту зі страху, щоб не дражнити вразливих почувань Сталіна? Ідеали ліберала, що були дорогі йому десятки років, prostitute оне Сталін на його очах. Однодумців ліберала в Європі — отих кількох, що утіляли від Гітлера — і можливих лідерів нової вільної демократичної Європи масакрують сьогодні під претекстом фальшивої боротьби за демократію. Але ліберал мовчить, ба що гірше, одшескує Сталіна. Це легше всього, бо Сталін випродукував підходящу термінологію, так що сьогодні боротьба за сов. тоталізм ведеться тими самими словами, що їх ліберали вживали в боротьбі за демократію і свободу.

Ні, кореспондента-новачка в Москві, що його книжка сьогодні засмічує американський ринок, не можна ганьбити. Як може він серед тріпких нещирих криків по лінії чути слабий голос кількох самітних по середині, які непохотно домагуються духової чистоти, волі для всіх народів і людей без ніяких винятків, економічної безпеки і свободи, і які ненавидять тоталізм чи він червоний, чорний чи брунатний?

В. ДОМОНТОВИЧ

Мої Великодні!

З ЗАПИСОК МАНДРІВНИКА

Весна в Регенсбурзі. В вогкій Німеччині а її майже завжди затишним хмарами небом — сухі, несподівано теплі, сонячні передвількодні дні.

Початок квітня. Я стою на березі Дунаю, чекаю на порон, який перевезе мене на другий берег ріки, і з прикриттю дивлюсь на свої черевички, вкриті густим шаром сірого попелу-куруя.

Віла моїх ніг уздовж кам'яних плит набережжя тече білдо знебарвлений, зеленавий Дунай. Звичайно кажуть: блакитний Дунай! Але він не блакитний. Він є таким лише на відстані, в відвітах, коли в сонячних променях відбитого світла він починає сріблясто сяяти, грає дускою й тріпотливо запалюється легким прозорим туманом полум'я блакиті. Поблизу ж Дунай — скаламучено, матовий, зелено-пляшкового кольору. До речі, в Мюнхені такій Ізар.

За мою спиною простяглися стіни будинків. Вони ще бережуть пам'ять про ті часи, коли Регенсбург був великим торговельним центром Європи. Неширока смуга муляго берега відокреслила їх од ріки. Іх стіни були колишні оборонними стінами міста і простори в середині — склепами для доведеного рікою крану.

Низ деяких будинків не має вікон. Безвіконна, суцільно оголена, плавка стіна, — і лише вгорі в широкій площині муру пробито квадратні діри вікон. Масивні дошки важких віконниць, що звисли на залізних гаках, відтворюють декоративну умовність зацілілого Середньовіччя. Вікна без шпиків продовжують ілюзію.

Війна привичала нас до вікон з вибитими шибками. Ми звикли, що картон і дикт заступають в вікнах відсутнє скло!.. Але тут зроблено з інших мотивів. Можливо, з негнучкої упертості традиції, можливо, з прагнення зримати давнину навіть всупереч логіці реального.

За роги про металургійної фабрики є спеціальна крамниця. В ній продають підвіснички, підставки для єрників, канделябри для жарівок, виконаних з заліза зайців, коників і геральдичних орлів, чорні й важкі речі, стилізовані похмурі примітивні ручної ковальської роботи, — серійні стандарти маркованої фабричної продукції.

В Німеччині не раз буває важко відокремити реставрацію антиквара од правдивої давнини, стилізовану ілюзію од невідомої широти, романтичний культ умовного Середньовіччя од примусу інерції. І це однаково: в речах, в деталях архітектури, в вузькій патаванні миських глухих завулків і в сутінкових присмерках людських душ.

Великі ворота білярічних будинків усе ще готові прийняти кран. Але жадну баржу, вантажену сіллю, збіжжям або шкурами, не прип'ято до берега. Виразжені руді широкозаді коні не жувають січки. Міцні носії, зігнувшись під вагою, не переносять мішків від ріки до склепів. Усе це коні, баржі, хатки на по-

стах барж, — лишилося тільки згадкою тютч но-літерних написів про регенсбурзьку торгівлю сіллю та розмаловкою стін в могилах узбережжя, що їх модерно, згідно з смаком одвідувачів, підроблено під давнину.

Усе одійшло в непам'ять.

Передо мною простягся розлогий спокій Дунаю. Зеленава ріка порожня. Лише в металевій шкаралупі, на уламках алюмінієвої бляхи з якогось зверненого вибухом балйону, гасують по ріці, веселючі, два хлопчики. Молодички з білозякованими дитячими вісками, як і я, чекають на порон. Американський вояк, зашунувавши руки в кишені своїх зелених штанів, жує гуму. Плещем, з замкнутою під погон пілотною, він схилився до голоногі з підфарбованими устами дівчинки в коротесенькій, далеко вище колін підтягій, яскраво блакитній спідничці.

Як дивно, що я оце стою на березі Дунаю!.. Хто міг би згадати мені перед кількома роками, перед війною, або навіть, бодай ще торік, що цього, 46-го року, в квітневі передвількодні дні Дунай розкриє для мене свій спокій і свої відстані?... Для мене і для інших, таких, як і я, одірваних од батьківщини, несталіх і нелепних мандрівників, з ніколи непогашеною нудьгою, засуджених ліколи не знати, де застане їх ніч і де завтра вони мати-

Ю. КОСАЧ

ОСАДЧИ

O nomen dulce libertatis!
Ціперон

Зривались із балок назустріч світанням,
Сади й царини покидали і десь у байраку
Змовлялись гуртами — не знести кайдан нам,
Убрід переходили ріки — слідом гайдамаків.
На південь! До моря! Острожили коней,
І коні іржали, почувши Інглу за ярами,
І йшли манівцями і плесо пороли, пороли.

І чайки квилити, і брались лелени ключами,
Немов пуритани гугняві по волю далеким,
Мовчазно й уперто спішили за обрій незнаний,
Де пахоці мальв, де бурун зацілює берег,
До сонце нових Україн наливається, — сонце
[Багряне.

Назустріч виходила їм щиросерда сірома
З степів збігці понівечені в тюрмах, кричали
Ім з плавнів: брати! Ми одбилися від дому,
Нас теж здоганяють і мучать кати й генерали.
О, біла дорога на південь, о трави зелені,
Де паша для коней, де води, де зорі,
Де воля, де воля... О любі, нужденні
Чи вмієте вже ви любити цю волю просторів?..

муть для себе почівлю і води ще яких незнаних доє рік тектимуть перед ними!

Матова прозорість води поглинула м'яте залізо рейкових перекритт висадженого в повітря моста!.. Задля чого велася ця війна, що потрясла всевіт? Щоб молоденьких дівчат щедро обдарувати коханням, яке не зобов'язує нікого її ні до чого?

Мій співбесідник, з яким я розмовляв сьогодні, ідучи вулицею повз купи цегельного грузу, сказав:

— Для чого велася ця війна, ми побачимо через 10—15 років.

Лише прийдешнє визначає сенс сучасного й лише прийдешнє робить минуле реальністю!

Життя людське плутане й сумнівне. Гірке, як смак мигдалю. Але весна є весною. І плачуча верба, схилившись гілля до води, вже відкрилася ніжним зеленим листя. А ввечері, коли я повертатимусь додому, хрумкою крижинкою молодик відіб'ється в воді і все довкола застигне, нерухоме, чітке й урочисте.

Вузькі вулички старовинного міста присмерками глухих шілань проведуть мене до Собору. І те, що колись, за Середньовіччя, Собор визначав центр міста і різьблені шпилі стрімчастих бань, піднісися над сумішню будинків, врізалися в глибинну блакить неба, не, за співвідношенням символів, відповідало місцю й значенню церкви в устрої суспільства й всевіту. Церква репрезентувала на землі Бога. Вона перебувала в центрі людського життя. В людини й суспільстві все було підкорено кермі церкви.

Війна пощадила Собор. Собор зацілів. Людина сніняється перед підніжжям темносірих стін Собору, щоб в гадає міста в харкотливому русі машин, кризь збожеволіає виття автових сирец почути мовчазний плоскіт часу, поглиненого вічністю. Нерухомо через віки

плыве корабель Дому в вічність. Примари хи- мер, огидні потвори, щерячи зуби, звисли на краях його перекритт.

Людина входить в Собор і губиться. Вона здається безмежно малою в цих колосальних просторах, охоплених каменем, в цьому жовто-сірому сяйві Соборних стін. Архітект, вираховуючи пропорції, пам'ятав: Бог є все, людина — ніщо.

Камінь витончено. Він втратив свою вагу. Він став легким. Його зроблено мережливим в підвіконнях балюстрад, струнким в розчленованості колон. Доє колона традиційно була круглою або чотирикутною, стовпом, наслідуючи стовбура дерева, підпорою для стелі. Тут вона не є ні круглою, ні пласкою, вона не є імітацією природи. Ї витягнуто, вона ромбовидна, — під міркувань, висновок з теорії, проєкція розумувань. Матерію дематеріалізовано, вона полюбилася своєї інертності. Маса більше не тяжить. Камінь набув духовости. Його перетворено в ідею, зведено на ступінь абстракції. Стебла колон, схрещуючись вгорі, витворюють вістря склепінь. Колона вистрає в арку. І зір стремить вгору за стрімчастою знесеністю загострених склепінь.

Люди давно вже перестали будувати Собори. Вони будують банки, літаки, басейни для плавання й стадіони для спорту. Собори лишилися пам'яткою доби, що дивилася на дійсність зовсім інакше, ніж це робимо ми. Та доба підносила велч Божого, ми — велч людського. Та доба знала єдиного Творця землі й неба — Бога. Наша як творця ствердила людину.

Людина нашого часу зреклася релігійних

М. ОРЕСТ

Щорічне, неухильне повертання
Природи й віри величавих свят
Дає душі, затерплій у страданні,
Полегшу дивну і бальзам розрад.

Невинна, як і в перший день творіння,
Виблизкує на сонці тепла брость;
Що наша болянь, наш хресні муни
Війни безбожної, зелена рость.

Пишається на свята Великодні, —
А в храмах славлять не ману, не міт:
Велике, Мирне, Любляче, Безплотне
Не забуває отяжільний світ.

В тім повертанні свят є запурана,
Що скресне у льоду закута суть,
Що наша болянь, наш хресні муни
Колись розвіються і поминуть.

Що приїде край жагучому томлінно —
І з гимном, з колиханням орифлям
Ми вступимо у наше Воскресіння
І в гонг ударимо алмазних брам.



На «теплого Олексу» був перший теплий день. Ніжно гріло сонце й на призьбі сидів дід, давній, як вічність, сивий, як молоко, прозорий, як віск.

Плуг одгортав склиби масляної, лискучої чорноземлі. Неквапливо простували по борозні воли. А на серці була легкість і лясність, те почуття звільнености, що його приносив піст. Ніби не йдеш і нога не торкається землі, а линеш на відстані, танучи в сяйві сонячного світла. В блакитно-білому просторі благословляє дух ширококрилий солов'їк світ...

Душу потрясала містерія читаних 12-ох евангелій в Чистий четвер. Палали свічки. В чорних ризах з срібними на ризи нашитими хрестами пап-отець читав про Страсті Господні. Передзвонювали дзвони по кожній Евангелії і хор співав: «Слава страстям Твоїм, Господи!» Як переказати те почуття, що його викликав цей спів? Як сказати про біль, що ним жила душа, коли Ісус в безмежності людського страждання, висячи на хресті, звернувся до Бога: «Пощо Ти покинув мене?»

В руді горіла свіча, танув віск. Переступаючи через поріг вічности, ти пізнавав, чим ставала в цю мить для тебе тайна космічної містерії, де Бог прийняв смерть, щоб людство могло жити. Бо ж нема, нема більше чим жити людству!..

Нічне зоряне небо. В просторах, поглинених ніччю, рухаються вогники. Усі сільські шляхи в ясных точках вогнів, немов у чорному люстрі ріки відбиті мерехтять зорі неба. В хаті тиша й спокій, лампадка світилася перед образами. Разом з пучком освіченої верби на покуті стоятиме червогва свічка. Ї запалить в грозовий літній день, щоб вратуватися од блискавки.

У п'ятницю сонячного дня вінні плащаниці. І, повернувшись з церкви, старий дід пройде на город і тут між чорних грядок вологої землі стоїть у квіті вінні. Білий квіт вінні над чорнотою плідної землі.

І тоді великодня нічна заутреня! Може, прийшовши вже під ранок з церкви, господаря віже паски й заплаче, бо всередині є порожнеча, а то певна є прикмета, що змерти їй того року, та ці сльози якісь одночасно гіркі й солодкі. Що може затьмарити безмежну радість провіщеного церквою Воскресіння!..



ЮРИЙ КЛЕН

Прядуть халпиво злої долі пряхи,
Аж веретенця сначуть у руках,
І вже ридануть-плачуть Андромахи
По селах і містах.

У кожнім граді Гектор покидає
Дружину й дім — чи не на все життя? ..
І на яснім шоломі грива має,
Лякаючи дитя.

Та жіночки не вдержать сльози
Рокованого присмерком бійця,
Бо вгне доносить вітер крик погрози
І ржання жеребця.

Спішіть назустріч ярісним Ахіллам
Легною здобиччю лихої мести
І ницьма падайте чолом похилим
Легною здобиччю лихої мсти

Всіх принотить загальна братська яма,
І зганьблений не урятує тіл
Спізнаний плач бесилого Пріама,
Який лобзає діл.

Др. СТЕПАН БАРАН

Скасування унії в Західній Україні

Справа унії Православної Церкви з церквою римо-католицькою на українських землях сягає в далеку глибину нашої історії. Прийняття християнства Володимиром Великим 988 р. у східному візантійському обряді відбулося в часи, коли обидві згадані християнські Церкви не були ще роз'єднані і не було ще між ними тих різниць, що прийшли щойно після збігом розвою історичних подій і то головню супотлітичного характеру. Обрядові і догматичні різниці не грали ще тоді у нас ніякої рішальної ролі. Спір Візантія—Рим мало цікавив тодішніх наших предків. Важним було те, що Візантія була розміром близько, а Рим далеко, що візантійська культура як спанкомєниця блискучої античної грецької культури стояла тоді багато вище від римської, по упадку старої римської культури після цілковитого розвалу західно-римської імперії. А важне було й те, що церковно-візантійська культура приходила до Київської Русі в слов'янській переробці через Болгарію і тим самим була зрозуміла й для тодішнього нашого загалу. І саме тієї культури, що йшла до нас з Візантії, проміноючій і на далекій європейській захід, тоді культурно ще дуже, дуже відсталій, завдачу Київ свій великий і блискучий культурний розвиток в 11-тому і в першій половині 12-го сторіч.

Цей культурний блиск Києва упадав щойно з появою кочових монгольських орд і з розкладом нашого державного організму, а упав вже зовсім на довгі віки з появою татар при кінці першої половини тринадцятого сторіччя. Осідок нашого державного, а на якийсь час і церковного життя переноситься даліше на захід — до галицько-волинської держави, опісля по її упадку в 1340 р. до литов.-української держави. На Київ нападали і грабували його не тільки кочові племена монгольських орд, але і пінічно-східні євусиди — москвичі. Найбільший удар наніс Києву ростово-суздальський князь Андрій Боголюбський в 1169 р. і це був один з найбільших погромів — церков також — якого зазнала наша столиця в цілій своїй історії. І тим погромом зачалася історична московсько-українська взаємні, погроми у різному виді, що йшли з Москви на українські землі, не переривалися ніколи. А вже в наших часах і на наших очах ті погроми прибрали масові форми і мільйонного фізичного винищення і пляногого знищення наших культурних надбань і цінностей, а в першу чергу Української Церкви.

Ще в 1299 р. київський митрополит Петро подався на Московщину і там осів. Він перший протопав шлях з України на холодну північ, що опісля віками аж до наших днів асимілювала з України всі її життєві соки — матеріальні і культурні — і приборкувала її та поневолювала даліше, часто і руками наших власних синів. Це, на жаль, бачимо ще і сьогодні Київську митрополію відновлено в Литовсько-руській Державі за Витовта в 1411 р. у якийсь час і Правосл. Церква і зв'язана з Церквою наша культура могли там жити. Та сама Литва, що була доволі під українсько-білоруським впливом, підпадала згодом під польський вплив, від часу, коли литовський великий князь Ягайло прийняв сам римо-католицтво, велів хрестити литовців у цьому обряді і оженившись з польською королювню Ядвігою, заключив 1386 р. персональну унію з Польщею. Ця унія опісля в 1569 р. на соймі в Любліні перемінилася в реальну. Сама Литва і злучені з нею українські землі одержали тоді польські порядки, у яких тільки римо-католи шляхта мала повні права. Галичина і Холмщина ще від другої половини 14-го стол. була Польщею зовсім поневолена. Вища українська верства — шляхта, що зразу борилася Прав. Церкву, сама невдовзі окатоличилася і спольщилася, а її нападки ворожо ставилися до українського народу і до Прав. Церкви. Сильський український люд в Польщі закріпощено, а наше міщанство зовсім збідніло і як православне було принижено і позбавлене всякого впливу на міські справи. В другій половині 16-го стол. Прав. Церква на українських землях під Польщею знайшлася в повному занепаді і стала шукати порятунку для себе в церковній унії з Римом.

Церковні уніїні спроби не були вже новиною в нашій історії. Започаткували їх галицький король Данило і його висланик київський митрополит Петро Акеревич на католицькому вселенському Соборі в Юні в 1245 р. Король Данило годився на унію Укр. Правосл. Церкви з Римом, ждавш тільки, щоб папа організував хрестоносний похід проти татар. Папа прислав йому королівську корону, а його легат (посол)

коронував його в Дорогичині на Підляшші в 1253 р. на руського (українського) короля. Оружна допомога Данилові не наспіла і унія не увійшла в життя. Так само не вдалася церковна унія Укр. Прав. Церкви, заключена київським митрополитом на вселенському Соборі у Флоренції в 1439 р. Обидві ті спроби були підготовані скрутним політичним положенням, в якому тоді знаходилася укр. земля і не були якслід підготовані. Таке скрутне і — здавалося — безвихідне положення, в якому знайшлася Українська Православна Церква в Польщі, було теж причиною заключення тодішніми українськими православними єпископами церковної унії з Римом, що її ухвалили єпископи Укр. Прав. Церкви в Польні на своєму Соборі в Бересті над Бугом в 1596 р.

Мотивом заключення берестейської церковної унії, себто злуки з Римом було піднести Прав. Церкву з її цілковитого занепаду і припущення. Вони сподівалися, що об'єднана з Римом Православна Церква одержить у Польщі такі самі права, як їх мала римо-кат. церква, скине зі себе припущення й поневолення і одержить спромогу свого вільного розвитку. Ті надії завели, бо нетолерантні шляхетсько-католицька Польща аж до свого упадку і розподілу наприкінці 18-го віку, ніколи не зрівняла Уніятської (греко-кат.) Церкви з північною в Польщі римо-кат. церквою. Унія і цим разом зовсім не була підготована в народі і викликала спротив у православних рядах. Між унією, яка в організації і обряді задержала даліше східний вид, і православ'ям розгорілася довга боротьба, що тривала до початку 18-го стол. Повстала велика полемічна література, що значно оживила і саме церковне життя. Нову православну єрархію відновив гетьман Петро Сагайдачний в 1620 р., а саму Прав. Церкву на Україні зреорганізував київський митрополит Петро Могила і головню для поширення вищої освіти серед прав. духовенства оснував академію в Києві, названу опісля його іменем. Укр. Прав. Церква від самих своїх початків, а ще більше від часів Петра Могили, культурно була зближена до європейського заходу і цілим своїм духом була зовсім відмінна від ворожого їй московського православ'я. Хоч козантино заявлялася за православ'я і чини по його піддержувано у своїх кількох договорах з Польщею, жадаючи скасування унії, унія на укр. землях під Польщею вдержалася і остаточно в першій половині 18-го віку поширилася аж по Дніпро.

Православ'я утрималося тоді тільки на Лівобережжя України, що від Андрухівського договору Москви з Польщею в 1667 р. лишилося під Московією. З Переяславського договору гетьмана Богдана Хмельницького з Москвою в 1654 р., на основі якого Україна мала бути автономною державою, не лишилося згодом нічого. Москва етапами її ліквідувала. Зіскладано зовсім самостійність київської митрополії в 1686 р. і Православну Церкву в Україні підчинено зовсім московським патріярхам. Від царя Петра I по створенні ним Святейшого Синоду в Петербурзі замість скасованого московського патріярхату ціла Православна Церква в цілій новоствореній російській імперії опинилася безпосередньо під царською кермою. Вже від 1686 р., а тим більше ще після 1720 р. Прав. Церква в Україні прибрала виключно московське обличчя. Всі українські окремишності у ній усунуено, а сама вона стала найважливішим знаряддям для обмозковлення україн. народу. Вона стала йому зовсім чужа і цілком ворожа. Церковна єрархія Прав. Церкви в Україні стала незабаром чисто московська і скрайньо ворожа всяким найменшим проявам українського національного життя. Заборонено навіть переклад Святого Писма на українську мову. Більше ворожо до українського народу і його національних потреб, як Прав. Церква за царського режиму не було ніякої іншої установи в царській імперії. Ця Церква в цілості стала підпорою царського режиму аж до вибуху великої російської революції в 1917 р., що змела і сам царат.

Цар Петро I у своєму політичному заповіті наказав ширити московське синодальне православ'я і на тих українських і білоруських землях, що були поза засягом його царства. Відносилось це в першу чергу до уніятської (греко-кат.) Церкви. І його наслідники на царському престолі завжди не виконували і тині виконують це даліше і сучасні червоні кремлівські можновладці на окупованих ними теренах Західньої України.

По розподілах історичної Польщі зайняла Москва всі українські її землі за винятком Галичини, яку зайняла Австрія в 1772 р. Вже

з кінцем 18-го стол. тодішній російський уряд скасував унію на Волині, в 30 літ пізніше на Поділлі, а в 1839 р. на цілій Білорусі.

Унія лишилась тільки на Холмщині, але остаточно і там її скасовано царським указом в 1875 р. Уніятська (греко-католицька) Церква залишилася лише в Галичині під Австрією і на Закарпатській Україні, яка весь час належала до Мадярщини.

За Австрії Греко-католицька Церква здобула зрівняння з Римо-католицькою Церквою і в Галичині та на Закарпатті. Духовенство її одержало високу університетську освіту і ще в першій половині 19-го стол. дало почин до українського національного відродження Галичини, що на довгі роки в часах царського утиску на Україні була українським Ніємонт-ом і для Наддніпрянської України. Греко-католицьким священиком був поет Маркіян Шашкевич, що воскресив у Галичині живе рідне слово, священниками були д-р Омелян Огоновський, професор української мови і літератури у Львівському університеті і автор першої великої історії української літератури, та Йосиф Опішкєвич, перший професор укр. мови і літератури в чернівецькому університеті на Буковині. Священниками були безліч визначних українських діячів у всіх майже ділянках українського національного життя в Галичині. Греко-католи. духовенство шло тут у перших рядах послідовних і безстрашних борців за українські національні ідеали до української самостійної національної держави включно. Греко-католи. Церква від найвищих церковних єрархів аж до освіченого низового духовенства стала українським національним монолітом, скелею, об яку розбивалися всі ворожі задуми.

Знав про це добре царський російський уряд і з ненавистю дивився на Греко-кат. Церкву. Але руки його були закороткі, щоб до неї досягнути і знищити. Тільки в вересні 1914 р., коли царські війська окупували Галичину, на початку першої світової війни розпочався відразу безопашний похід на цілковите винищення Греко-католицької Церкви. Негайно заарештовано галицького митрополита Андрея Шептицького у Львові, одну з наших давнішніх історичних постатей взагалі, і сотні греко-католицького духовенства, яких вивезено на Сибір, а митр. Шептицького уміщено в маастрійській тюрмі на Московщині. Це були перші численні жертви і мучення не тільки за церковно-релігійну, але і за українську національну справу. В Галичину заїхав холмський православний єпископ Евлогій Валедиский з численним православним духовенством і при допомозі царської адміністрації почав «навертати» українців греко-католиків на православ'я. «Навертання» зовсім не вдалося і акція припинилася, бо незабаром упала і російська окупація Галичини. Проти тих переслідувань й арештів зарпостувала тоді вся російська нечорнотенна преса і публично деякі депутати в Державній Думі. Митр. Шептицький і духовенство та багато тисяч цнливих українських громадян і діячів вернули в Галичину тільки після повалення царату, а деякі загинули на заслання в Сибірі.

У вересні 1939 р. Галичина знову знайшлася під російською окупацією, цим разом більшовицькою. Поведено безбожницьку агітацію, але без успіху. Церковні єрархії — між ними і митр. Андрія Шептицького — ще не арештували і не вивезли. Рахувалися з вибухом війни і не хотіли робити для себе на місяці більших перешкод. Справу ліквідації Греко-кат. Церкви відклали до відповідного часу. Та такі намічені лінії толерування до часу Гр.-кат. Церкви та її духовенства не вдержали. Розстріляли в 1941 р. десятки греко-кат. священників, між ними двох визначних і заслужених професорів Укр. Греко-кат. Богословської Академії у Львові — священників д-ра Андрія Ішачка і д-ра Миколу Конрада — і чимало вивезли при відході на схід.

Коли весною й літом 1944 р. совєтські війська окупували вдруге Галичину, то також відразу не зачали Церкву і духовенства, що — як відомо — в Галичині є все греко-католицьке. 1 листопада 1944 р. помер у Львові митр. Шептицький, з наказу сов. уряду приїхала на його похорон ціла маса православних архиєреїв і сам уряд поклав вінці на його могилу, прославляючи його як найбільшою цілю Т. Шевченка українця. Давно притовчані репресії розпочалася тоді, коли Німеччина була розгромлена. Вже в квітні 1945 р. вийшла у Львові друком брошура Володимира Ровсича (псевдонім) у видавничстві «Вільна Україна» під наголовком «З хрестом чи з ме-



Дерев'яна церква в Плоскому

чем». Брошуру видано великим накладом і органи НКВД розкинули її по всьому краю. Такої страшної погани і плагатства навіть у Совєтах не так часто доводиться читати. З митр. А. Шептицького зроблено найбільшого гітлерівського агента і ворога народу, що думав і пращовав тільки на його згубу і знищення. В нього здавна сиділи постійно офіцери нім. ген. штабу, а митрополит, що вживав розкоші світу, був на їх послугах і послугах панів і капіталістів, бо ж і сам був з графського роду, а духовником став тільки для особистої кар'єри, щоб легше поневолили українці. І таким совєтським брудом обкидано пам'ять цього найбільшого українця нашої доби, якого ім'я знане не тільки кожному українцеві, але буквально в цілому культурному світі обох півкуль.

Це була підготовка совєтського уряду до давно запланованої акції на винищення Греко-кат. Церкви, вже не тільки як Церкви, але і як найбільшої української опори в краю.

Під безсумнівним терором і диктатом органів НКВД три священники — по одному з кожних трьох греко-кат. єпархій — написали письмю з дати Львів 28 травня 1945 р. до Раднаркому в Києві зі заявою своєї волі і імелем Греко-кат. Церкви приєднатися до правосл.-московської патріяршої Церкви. А загалом відомо, що остання е зараз в цілості на послугах політики совєтського уряду і послушно виконувє вказівки і накази НКВД. В краю розпочалася масові арешти, поведено велічезний терор. Внарештовано всіх шістьох греко-кат. єпископів з митрополитом д-ром Йосифом Сліпим у провіді. Заарештовано в Галичині сотні найвизначніших укр. гр.-кат. священників. Арештованих владик і священників вивезено до тюрми в Києві, а більшість далеко на північ і схід. В дорозі до тюрми помер станіславський правлячий єпископ д-р Григорій Хомишин, 78-літній старець. Пізніше заарештовано в Ужгороді на Закарпатті тамошнього укр. греко-кат. єпископа д-ра Теодора Ромуку і вивезено на схід. На еміграції в Празі арештовано і вивезено президента Карпатської України як самостійної української держави з 1939 р., о. д-ра Августина Волошина, визначного гр.-кат. священника і укр. діяча, і також вивезено на схід. Від часу арештування по всіх арештованих єпископах і священниках згинув великий сід.

Подаємо точний список заарештованого в травні 1945 р. українського греко-кат. єпископату: голова Укр. греко-кат. Церкви, галицький митрополит і львівський архиєпископ д-р Йосиф Сліпий, Микита Будка, єпископ вікарій у Львові, д-р Микола Чарнецький, апостольський віснатор у Львові, Йосифат Коцицький, єпископ ординарій в Перемшлі, д-р Іван Латинський, єпископ вікарій в Станіславові, д-р Петро Вергун, апостольський адміністратор для українців греко-католиків у Німеччині, якого совєтська влада арештувала в Берліні в червні 1945 р., де був його урядовий осідок. Врешті пізніше в 1945 р. заарештовано в Ужгороді на Закарпатській Україні єпископа д-ра Теодора Ромуку, адміністратора укр. греко-кат. мукачівської єпархії. Цю ділячку арештованими єпископами і чл. зоми згадали ще живуть — невідомо, бо вони загинули досі безслідно. Знається тільки, що по дорозі в тюрму помер станіславський єпископ ординарій, 78-літній д-р Григорій Хомишин, що упрямляв станіславською єпархією більше сорока років — ще від 1904 р. В краю є вже серед українського греко-кат. духовенства — світського і черногого — і му-

3 ПОБУТУ В ТАБОРАХ

Швайнфуртські атракції

Діставши Вашого листа в справі нарисів про життя наших таборів, я не гаючись зібрався в подорож. Якось тяжко відриватися від домашки, але як людина попрацює за своїм ажутом, то нова мета настільки опановує, що забуваєш про домашні дрібниці і хочеться дістатися якнайшвидше в нові місця осідку наших людей. А вже стільки їх розкидано по Баварії! В таборах живить життя, люди полагоджують свої щоденні потреби, але більшість перейнята різними завданнями і відривається від побутових турбот та провадить культурно-громадську працю. І серед цих людей хочеться побувати, щось від них довідатися та обмінятися. Кожний наш табір має своє означення, яке надають йому провідні люди еміграції. В кожному таборі є сотні найкращої української інтелігенції, яка не покладаючи рук працює на всіх ділянках життя та задовольняє культурно-мистецькі і побутові потреби широкого загалу. Тому кожний табір становить окрему індивідуальність, зміст якої сповнює провідна група освічених людей, що має багато досягнень та може багато чим похвалитися.

Сідаю на потяг в Мюнхені, де треба залізобетону ще й досі не обросли та ягрять ранами. На кожному кроці сліди недавньої війни, і цей потаємний потяг яскраво свідчить про недавнє лихо, де він зазнав мук. Паперові та дощані вікна не допускають світла, і коли заходять з сонцем залізні вулиці до вагону, потрапляє в нею темна палітвенна комора, яка гуде вулком людської маси.

Сідаю поруч німецьких подорожніх, і за кілька хвилин потяг нас несе в далечинь павзогін меті. Німецька маса не справляє враження заклопотаної. Вона трохи понура, суха, малоговірка, немов би заворожена недавнє зірваними плакатами: «Пст! Файнд герт зет!» Треба особливої зручності, щоб витягти слово з мовчазних постатей, які раніше так високо підносили голову, а тепер мають нахил понуро ливитися в одну точку.

В дрікі вікон вже зустрічний вітер, струм сонячного світла прорізає пільму нашого купе, а ритмічний стукіт коліс викликає дрімоту.

На котрійсь станції будить мене тамір та голосна розмова нових подорожніх. Це сів турт людей, говіряків і рухливих, які сміливо між собою говорять нашою мовою, не заважаючи на присутніх. Розмова їх часто торкається

про це рано довідалася влада, то оточили всі табори ДП, а з тім і український, та шукали віткачів і зброї. В цілому місті також провадилася контрола документів, при якій поляків затримували, а українців відпускали додому. Ця контрола тривала майже до полудня.

Найцікавішим місцем у швайнфуртському осередку є редакція часопису «Неділя», яка тимчасом друкується латинкою. Тут відбуваються важливі події табору, візанти гостей, звідси виходять поважні проекти для життя в таборі, сюди приходить пошта і т. д.

Редакція часопису виконує також функції інформаційного відділу Управи табору. Крім того, вона влаштує тричі на тиждень зібрання всіх мешканців табору для вислухання чергових радіо-вістей.

Головний редактор Г. К., молода, енергійна людина, є досвідченим організатором інформаційної служби взагалі. Він знає, що тижневик не може повністю задовольнити потреби таборян через спізнення відомостей. Щоб цю недостачу усунути, він за допомогою двох помічників-спікерів організував радіо-передачі. Це робиться через день, або в міру потреби. Останнє зібрання було напередодні. Але з огляду на цікавий новий матеріал воно було скликано також в день мого приїзду на 8 годину вечора. Мене також туди запросили.

Велика зала в партері таборової їдальні. Люди стоять. При вході до зали з лівого боку — трибуна, на якій стоїть столик і дві лавки. Трибуна обведена поруччям. В цілому вона робить враження драбняка, який стоїть серед великого натовпу на ярмарку.

Ще перед початком передач зала наповни-

лася докраю людьми різного віку й стану. В призначену годину на трибуну підіймається редактор і два спікери — жінка й чоловік. Вони тріє навпереміню виголошують політичні вістки, бжучу табору хроніку, вістки з інших таборів, читають цікавіші статті з газет і т. п. Напр., того вечора була прочитана зі «Слова» стаття «Право громадської критики». На кізці передачі редактор виголошує політичний коментар.

Слухачі поведуться ввічливо. Тиша надзвичайна. Люди лише час-від-часу аплодисментами виявляють свої переживання.

Нині політичний коментар був надзвичайно цікавий. Редактор почав з того, що після вчорашнього зібрання редакція почала діставати багато листів з різними запитами, як, напр.: «Коли буде війна?», або «Ви говорите про те, що другі кажуть чи пишуть. Але скажіть, що Ви думаєте самі?»

— «Щоби задовольнити ці запити, мусимо звернутися до авторитетних джерел, каже він.

— «Такими джерелами є політичні коментарі двох американських журналістів Персона й Вінчеля, котрі виступають перед мікрофоном щосуботи від власного імені. Вони нікого не заступають і ні перед ким не відповідають. Их залує 30 мільйонів американців, а на другий день про них говорять дальших 30 мільйонів. Вони створюють настрої цілої Америки, обговорюючи найважливіші світові події, а в тім і питання майбутньої війни.

Вони перші звернули увагу на те, що Совети намагаються заволодіти таємницею атомової бомби.

Містер Персон каже, що війна вибухне в найкоротшому часі, в квітні чи травні, а містер Вінчель твердить, що вона вже почалася. Кинувши оком на Персію, Туреччину, Балкани і т. д., зразу падає в око, що там є рухи військових відділів. Один з них сказав навіть

Здорова ініціатива

Розгуд советської і гітлерівської тоталістичних систем на українських землях в останніх роках, опертих на терорі до людей іншої думки, спричинив цілковитий занепад нашого політичного життя. Зокрема демократичний рух зазнав тяжких ударів від обох цих антидемократичних систем.

Відсутність демократичних умов з вільною мислюю думок, взаємоконтролем, здоровою критикою і відповідальністю перед загалом створила ґрунт для всякої анонімної «політики».

Розпоршені і переслідувані тоталістичними системами українські демократичні сили тільки тепер на еміграції дістали можливість виявитися. Перемога західної демократії скріпила їхні сили. Тепер уже цілком ясно, що тільки повний триумф демократії може забезпечити всім народам волю.

Як і можна було сподіватися, українські демократичні сили досягнули повного порозу-

міння в потребі утворення єдиного репрезентативного українського проводу і виступають єдиним демократичним блоком для оздоровлення нашого політичного життя.

В м. Фільтебурзі утворився ініціативний гурт українського демократичного блоку, до якого увійшли представники наших демократичних партій та безпартійних демократів. Ініціативний гурт запросив 9 квітня представників місцевого громадянства на інформаційну нараду та після відповідних доповідей познайомив учасників з платформою демократичного блоку. В живій дискусії були й «критичні» зауваги людей, які ще не позбулися страху перед партіями і які ще не цілком освоїлися з поняттям демократії. Але ці зауваги зводились до несуттєвих справ. Велика більшість присутніх з увагою прослухала доповіді та дискусію і треба думати, що всі, кому близька справа демократії, включаться в конструктивну працю демократичного блоку.

Курси українознавства в Ашафенбурзі

У четвер 4 квітня відбувся перший випуск слухачів піврічних курсів українознавства в Ашафенбурзі. Випуск відбувся в присутності представників УНРРА, уповноваженого Сенату УТП, голови української групи, команданта табору Лягаре, лекторської Ради Курсів, представників шкіл, організацій, слухачів курсів та гостей. Збори відкрив директор курсів п. Арк. Животко промовою, в якій подав історію та завдання курсів і звіт з перебугю їх праці.

Курси почали функціонувати 1-го жовтня 1945 р., коли їх затвердив уповноважений ам. влади. Від грудня курси мали шефство економічного факультету Українського Техн.-Господ. Інституту. Своім завданням курси поставили дати слухачам комплекс відомостей і знань про Україну, як землю в її етнографічних межах, і Україну як національне тіло в його істор. і культурному розвитку.

Програма складалася з 13 дисциплін українознавчого характеру, а саме:

Українська мова, українська література, історія України, українська археологія, істор. україн. суспільно-політ. руху, істор. україн. журналістики, українське музейництво і архівництво, філософія, українська філософія, істор. україн. мистецтва, українська геральдика, історія українського війська, краєзнавство, господарство України і окремий курс з біології та бібліотекознавства.

Всього відбулося 150 викладів і 13 практичних вправ (312 год.).

Записалося на курси 52 особи, з них 18 на повний курс і 34 на окремі дисципліни.

На закінчення звіту директор курсів згадав про умови, в яких доводилося працювати курсам. Було чимало перешкод. Не завжди умови праці були сприятливі. Проте, все це перетворило силами лекторського складу та слухачів.

Уповноважений Укр. Техн.-Госп. Інституту привітав слухачів та видав свідчення тим, що прослухали повний курс і відбули контрольні розмови.

Представники слухачів, підкресливши вагу прослуханого курсу, висловили подяку професурі курсів, представникові УНРРА, Сенатові УТП, голові українській групі та подали директорові курсів і професурі художньо виконані адреси.

На закінчення акту промовив українською й англійською мовами голова групи праці др. В. Орелецький, якому відповів представник УНРРА дир. Де-Ган, який підкреслив повне зрозуміння культурно-освітньої праці.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР ЧУЖИМИ МОВАМИ

Цікавий і цінний вечір влаштувала українська громада м. Вайройту в четвер 4 квітня к. р. — Шевченківський вечір чужими мовами для чужинців. З доповіддю про нашого Кобзаря виступив директор гімназії п. Кислевський. Короткий реферат про Тараса Шевченка англійською мовою виголошила п. Мірчук. З надзвичайним захопленням прослухали присутні поезії Шевченка англійською, французькою, німецькою, польською та литовською мовами.

Г. Д—но.

О. ДОСВІТНІЙ

ЗАВТРА

Я не питаю вас про «вчора» —
«Сьогодні» душу зайняло,
І ні війна, ні рання змора —
Ніщо мети не осягло.

«Сьогодні» «завтра» в муках родить,
Воно вже нині в світ іде
В кривавій боротьбі народів,
Велике, пружне, молоде.

Я вірю в силу його краю,
В його здорову, чисту кров,
І ні до пекла, ні до раю —
До бою кличе його зов.

Бо «завтра» родиться у муках,
І в муках нині в світ іде,
У серця мільйонних стуках,
Велике, пружне, молоде.

таке, що в майбутній війні союзниками Америки будуть німці й японці.

До цього треба додати заяву офіційного коментатора Білого Дому містера Ліндея. Він говорить лише те, що йому наказано. В останній своїй радіо-передачі він розповів такий анекдот:

Господар почув, що його сусід хоче продати коня. Прийшов до нього і каже: «Сусіде, чую, що ти продаєш коня. Продай його мені».

— «Як даси мені 100 доларів, то дам згоду на продаж», — відповів той. Господар радо виймає 100 доларів і хоче брати коня.

— «Господарю, — каже сусід, — що робиш?» «Беру коня, якого купив». «Як то? Кіль є мій, Я тобі сказав, що за 100 доларів дам згоду на продаж. Коли хочеш мати коня, то маеш дати 250 доларів». Господар виклав 250 доларів і знову бере коня за гриву. Сусід не дозволяє. Каже, що не продавав якраз цього коня, продавав взагалі коня. Так, зрештою, сусід вигнав ціну на 2000 доларів. Коли ж господар виводив коня з брами, сусід виняв господаря і зстрівив коня. — «Що ти зробив, сусіде?» — «Я не казав тобі, приятелю, що продаю цього коня живого. Ти купив лише коня. Отже, маеш коня мертвого».

Відношення між Советами і Америкою нагадують переказаний анекдот. В Ягті Совети одержали певну плату, але нічого самі не дали. В Потсдамі виторгували вони нові уступки і т. д. Америка все дає, але нічого не дістає. Цюму мусить наступити кінець.

Американці довгий час почували себе безпечними — їх відгороджували два океани. В крайньому разі вони нахилися на те, що коли б Совети на них напали, то атомова бомба змусить їх до негайної капітуляції. Коли ж появились звістки про те, що Совети можуть мати таємницю атомової бомби, спокій зник. Крім цього коментатори звернули увагу на те, що літаками через Атласку, куди в часі війни перевозили советські пілоти аероплани (отже, знають дорогу), Совети можуть за пару годин знищити весь транспорт Америки. Після цього американці страляти певність безпеки. Тепер вони уважно слухають реляцій Пірсона-Вінчеля і, повернувшись додому, лягають у ліжку, але не можуть заснути».

По скінченню радіо-передачі на трибуну виступив голова комисаричної Управи табору і подав офіційний звіт про те, що до нього приїздив американський офіцер з вимогою подати список осіб, які мають їхати «на родину». З розмови вияснилося, що йдеться про осіб, які добровільно хотять повернутись. Тому, що в Швайнфурті мешкають тільки бездержавні українці, які не мають куди виїхати, він видав офіцерові лист, в якому зазначено, що в таборі мешкає стільки то бездержавних українців, які нікуди покищо не виїдуть. Цей лист американець потвердив.

Зібрання тривало біля години. Поки публіка розходилася, господарі завели мене до кооперативної крамниці, у якій можна було купити деякі необхідні речі, як требиці, копилки, шпінки і т. п. Можна купити також шклянку пива.

Життя в Швайнфурті є різноманітне. Там є свій театр, гімназія, шoferські курси. Культурна праця ведеться планоно і шильно.

Швайнфурт славиться ще тим, що там можна купувати цибулю. Коли я йшов з двірця до табору, то один таборник, дізнавшись, що я приїждий, зразу заформувався, по чому дають у нас за кіло цибулі. Я не розумів, до чого цей запит стосується. Але в редакції «Неділі» мені вияснили, що тамонні люди спеціалізувалися на торгівлі цибулею і на ній добре заробляють.

6 квітня 1946. Швайнфурт.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

* Англійська продукція сталі досягла в березні ц. р. найбільшої висоти в порівнянні до мирних часів.

* Архiepіскоп Дамаскінос погодився далі бути регентом до часу народного голосування в справі монархії.

* Аліантська комісія для спостереження грецьких виборів ствердила, що вибори були вільні та їхній вислід відбиває справжній настрій грецького народу.

* В перші роковини зайняття Відня советськими військами багато площ та вулиць у цьому місті названо іменем Сталіна та советських генералів.

* Англія вислала дотепер 8 мільйонів фунтів стерлінгів до Австрії, як допомогову позичку.

* Бритійські війська мають у найближчому часі залишити Індонезію.

* Мадярщина і Росія заснували мішане советсько-мадярське товариство для відбутку мадярської нафти та спільне алюмінієве товариство.

* Іспанський уряд Франка заарештував деяку кількість іспанських офіцерів за їхню симпатію до республіканського уряду.

* В Лондоні має бути поставлений пам'ятник Рузвелтові, як вияв пошани до покійного президента США.

* Президент Верховної ради СРСР нагородив генерала Мек Нерні за визначні заслуги в боротьбі проти націонал-соціалістичної Німеччини орденм Суворова.

* Речник американського міністерства закорд. справ спростував звідомлення одного московського часопису, що США купують в Ісландії великі простори землі, щоб розбудувати військові опірні пункти.

* Папа Пій XII прийняв 60 членів Американського Червоного Хреста, які працювали в Італії підчас війни та тепер від'їждять до США.

* В Мадриді та інших округах північної Італії підчас виборів до громадських рад найбільше голосів здобули соціалісти.

* 27 квітня почнеться переселення 120.000 судетських німців-антифашистів до Баварії.

* УНРРА почала пересилку харчів повітряним шляхом до тих округ Китаю, що голодують.

* В США страйкує 400.000 робітників копальні вугілля.

* США призначили Георга Месершміта американським послом до Аргентини.

* Делегація британських профспілок залізничників прибула до Ленінграду, щоб вивчити відносини на советських залізницях.

* Советський уряд повідомив про свою згоду на відкладення терміну виплати румунських репарацій від 6 до 12 років.

* Аліантська контрольна Рада для Німеччини повідомила, що німецьке населення під карою смерті не має права носити військових одностроїв.

КАНАДА ЗМОЖЕ ПРИЙНЯТИ ВТІКАЧІВ

Часопис «Українська громадська пора» ч. 10 в минулому місяці сповіщав, що Дж. Гарнінер — міністер рільництва канадійської провінції Саскачеван, в якій перебуває багато українців, в своїй промові в Торговельній Раді заявив, що наближається час, коли Канада матиме останню нагоду збільшити своє населення мирним способом, бо в світі є мільйони людей, яких би радо мали за своїх суїдів. Канада потребує мати свого населення більше, щоб споживати принаймні 60 відс. свого врожаю пшениці й не залежати від чужоземних ринків. Прийняття скитальців — це одинокий спосіб, щоб досягнути цього й мати силу оборонятися від тих, хто хотів би забрати їхню країну.

ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО АНСАМБЛЮ ПІСНІ ТА ТАНЦІ

потрібні українські костюми або частини з костюмів, а саме:

- вишивані сорочки для чоловіків — 5 шт.
 - шаровари різних кольорів — 5 шт.
 - пояс — 5 шт.
 - жіночі вишивані сорочки — 4 шт.
 - плахти — 4 шт.
 - запасок — 4 шт.
- Різні оздобы, стрічки, або матеріали для виготовлення цих костюмів.
Ціни по згоді.
З пропозиціями просимо зголошуватися на адресу:

«Universal» Kommissiongeschäft
Paul Gorski
Regensburg, Neupfarrplatz 2

Допомога УНРРА

Атлантик Сіті. УНРРА в час від 1 березня до 30 червня цього року має розподілити 9 мільйонів тонн різних товарів поміж 16 країнами. Якщо перевести вартість цих товарів на доларя, то кожна з поданих нижче країн одержить товарів на таку суму доларів: Китай — 375.000.000, Польща — 375.000.000, Югославія — 369.000.000, Італія — 359.000.000, Греція — 306.000.000, Чехословаччина — 241.000.000, Україна — 189.000.000, Білорусь — 61.000.000, Австрія — 68.000.000, Алябанія — 25.000.000.

У домівці студентів

У мюнхенській домівці українських студентів і колишніх політичних в'язнів за останній час культурне життя набрало організованих форм. Працює бібліотека і читальня. Часто відбуваються реферати, виступи, дискусійні вечори та імпрези.

Реферат на тему «Революція в Америці» прочитав ред. Василь Пасичняк. Три реферати: «Думки про виховання людини», «Українське студентство 30-х років» і «У кітках брунатних демонів» вголосив др. Петро Мирчук. На тему «Українське національне відродження в XIX—XX столітті» та на тему «Демократизм у давнині і в сучасності» доповідав проф. П. Феденко. Виступ на тему: «Комплексе менше-вартості» («Індивідуальна психологія і виховання») мав Зиновій Штигалко. Цікаві доповіді мали також В. Маркус на тему «Карпатська Україна в історичній перспективі» та М. Харкевич про Дарданелі.

Відбувся також дискусійний вечір про виховання людини. Головними дискутантами на

Мадярщина — 3.300.000, Філіппіни — 3.000.000, Додеканез — 3.000.000, Фінляндія — 2.500.000, Сан Маріно — 30.000, Абіссія — 10.000.

Як заявив американський представник в УНРРА, ця організація припинить свою діяльність в Європі в кінці 1946 року, а на Далекому Сході — в березні 1947 року. Країни, що користали з допомоги УНРРА, після цих дат зможуть діставати допомогу з Світового Банку та міжнародного валютного фонду.

ньому виступили З. Штогалко, др. П. Мирчук, проф. Кульчицький, В. Івашук.

Живо пройшли авторські вечори письменника Федора Однорога, який читав уривок «Серце болить» та поета Юрія Буряківця з вступним словом про поетичну творчість Буряківця — проф. Г. Личевського і декламацією віршів Буряківця Катериною Кохно і Надією Хмарою.

Незабаром має відбутися літературний вечір поета Тодося Осьмачки.

При домівці незабаром почне виходити тижневик «Студентські вісті». Шкода, що цікавий журнал «Студент» перестав виходити.

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ГАЙДЕНАВ

Бездержавні українці в Гайденаві (англ. зона) в березні ц. р. почали видавати часопис «Луна», що виходить двічі на тиждень і досі вийшло 8 чис. Останнє, що потрапило до редакції «Слово», з датою 7. 4. «Луна» цікаво регагований часопис і випускається друком. Тішити вас, що пресові органи зростають та якісно кращають.

ВИСТУП РЕКТОРА УНУ

В руханкозій залі української оселі в Регенсбурзі 12. квітня ректор Українського Народного Університету в Мюнхені проф. Вовчук виступив з промовою, в якій порушив актуальні питання сьогодення дня.

В ТЕАТРАЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ В. БЛАВАЦЬКОГО

Ансамбль акторів під мистецьким проводом Вол. Блавацького нещодавно повернувся з гастрольної подорожі до свого місця осідку — Авсбургу. Підчас подорожі ансамбль відвідав українські табори в Фюссені, Новому і Старому Ульмі, де поставив «Чорноморці», «Степовий гість», «Іспанська муха», «Земля», «Одержима» і «На полі крові».

Цими днями ансамбль показав авсбурзьким землякам свою останню прем'єру-оперету «Жайворонки» Лєгара. В головних ролях виступили артисти Дічківка (Маргіт), Карп'якова (Вільма), Карп'як (Шандор), Блавацький (Ідусь), Шашарівський (Арпад), Теплий (Лайш). Диригент Барник. Оформлення Радша.

Тепер готується в постанові В. Блавацького п'єса «В пущі».

В найближчому часі трупа має вийти в довшу гастрольну подорож до Надрайнщини.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ

Оперовий співак Борис Самойлович 13 квітня ц. р. мав концерт у Регенсбурзі (Нойгаузауль), на якому виконував пісні та арії. Концерт почав арією султана з «Запорожця за Дунаєм», проспівав кілька дум, а потім виконав народні пісні та оригінальні твори композ. Косенка, Степового, Лисенка та інших. Концерт пройшов успішно, акомпаніатор дуже добре виконав кілька сольових чисел.

ВШАНОВУЄТЬ ПAM'ЯТ'Я КОБЗАРЯ

Нойдорф — невеличкий табір коло Регенсбургу, куди доля закинула більше сотні українців. Ця невеличка родинка, перебуваючи на чужині, не забуває своїх національних свят та визначних днів.

7 квітня мешканці табору влаштували літературний вечір, присвячений пам'яті нашого Кобзаря. Вечір почався виступом таборового хору, що проспівав дві пісні: «Заповіт» і «Думи мої...» Після пісень був прочитаний реферат про життя і творчість поета. В другій половині вечора виступили з декламаціями діти мешканців табору. Особливо зворушливо звучали з уст дітей слова поета про рідний край, за яким тужить серце кожного вигнанця.

Куток спорту

Весняний спортовий сезон почався

В неділю 31 березня спортовці м. Карльсфельду відкрили весняний спортовий сезон. На площі зібралися члени спортового товариства «Лєв», представники таборових установ, гості з Фюссену і Мюнхену та багато мешканців табору — прихильників спорту.

Спортовий сезон відкрито бігом навпростець: для молодших на віддалі 1.500 м, для старших — на 2.500 метрів. Відбулося перше відбиванкове (волейбольне) змагання жінок товариства «Лєв» та УССК (Мюнхен), в якому прогнала жіноча команда м. Карльсфельду. В волейбольних змаганнях перемогли карльсфельдці. В футбольних змаганнях «Лєв» — «Калина» перемогли спортовці «Лєва» з рахунком 4:2.

Неділя 31 березня — це тільки добрий початок весняного спортового сезону. Завзяті спортовці Карльсфельду мають на увазі не один раз порівнятися силами з численними спортовими товариствами навколишніх міст на своєму та на чужих спортових площах.

СПОРТОВЦІ РЕГЕНСБУРГУ

Ще на початку березня в оселі Регенсбургу відбулися установчі збори місцевих спортовців. На зборах спортовки об'єдналися в товариство «Січ» із такими діянками: ковівка, відбиванка (волейбол), футбол, «Пінг-понг», шахмати, ігри та забави.

14 квітня ц. р. товариство відкрило весняний спортовий сезон бігом навпростець.

До цього часу гуртки волейболу, кошківок, «Пінг-понг» у та шахмат виявили свою діяльність кількома змаганнями з друзями інших національностей. У волейбольних та шахматних змаганнях спортовці Регенсбургу вийшли переможцями. Волейбольний гурток зустріся 24. III. 46 р. з дружиною м. Ноймаркту і вийшов із змагань з таким рахунком: 15:3; 12:15 і 15:10 для «Січі».

Місьно.

ШАХОВІ ЗМАГАННЯ

РУФК організує шахові змагання в американській окупаційній зоні. Змагання відбудуться в дні 28. 4. — 1. 5. ц. р. в таборі Вад-Верісгофен, Парк-готель.

Участь у цих змаганнях можуть взяти всі спортові осередки американської зони, які мають у себе шахові дружини та які до 20 квітня ц. р. згодяться в РУФК (адреса: Мюнхен, Дахаверштр. 9). Від кожної шахової дружини допускається по шість змагунів.

До змагання вже зголосилися шахові дружини з Корнбергу, Швайфурту, Ашафенбургу, Байройту, Карльсфельду, Авсбургу, Штраубінгу та Вад-Верісгофену.

Обласне Представництво Української Еміграції на Дол. Баварію та Гор. Шфальц у Регенсбурзі повідомляє українське громадянство, що дня 26. 4. 1946 р. в год. 13-тій відбудеться в місцевості Меттен біля Дегендорфу панакхид на могилі

Бл. П.

ГЕТЬМАНА ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО

який помер 26. 4. 1945 р.

Звертаємось до всього українського громадянства з проханням узяти участь у панакхиді.

Від'їзд з Регенсбургу до Меттен потягом в год. 9.20 пер. пол. Пересадка в Плятлінгу і Дегендорфі.

Управа Обласного Представництва Української Еміграції в Регенсбурзі

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

греко-кат. Душпастирства, Регенсбург II. (оселі).

Велика П'ятниця: Царські часи в год. 9.30. Вечіря і вивеснення Плащаниці в год. 10.45.

Субота: Читані св. Літургії в годині 6.45, 7.30, 8. Св. Літургія Василя Великого 8.30, Воскресна Утрєня в год. 18. Після Воскресної Утрєні свячення пасок в церкві.

Великдень: Соборна св. Літургія в год. 10. Читана св. Літургія в год. 12. Велика Вечіря в год. 16.

Світлий Понеділок: Читані св. Літургії в годині 10 і 12 і Соборна св. Літургія в годині 10.30. Вечіря в годині 16.

Світлий Вівторок: Читані св. Літургії в год. 7.30, 8.30. Соборна св. Літургія в год. 10. Вечіря в годині 16.

Слухання св. Сповіді в Страстному Тижні від години 6.30 до 11. крім Великої П'ятниці.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

в Гр.-кат. Церкві в Регенсбурзі—місті в часі Страстного тижня і Великодних Свят.

19. 4. (п'ятниця) 8. год. ранку Царські Часи.

9. год. ранку Велика Вечіря з проповіддю.

10. год. ранку заложення Плащаниці.

20. 4. (субота) 7.30 год. ранку Служба Божа Св. Василя Великого з Вечірею.

21. 4. (неділя) Воскресення Г. Н. І. Христа. 9.30 год. ранку Воскресна Утрєня і обхід з Плащаницею.

10.30 год. ранку Торжественна Служба Божа.

5. год. попол. Велика Вечіря з проповіддю.

22. 4. Світлий понеділок 9. год. ранку Утрєня.

10. год. ранку Служба Божа.

4. год. попол. Вечіря.

Гр.-кат. Парохіяльний Уряд в Регенсбурзі.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

Української Автокефальної Православної Церкви в Регенсбурзі.

19 квітня. Страсна п'ятниця. 11. 30 год. ранку Велика Вечіря і внос Плащаниці.

6. год. вечора Свята відправа Рання.

20 квітня. Страсна субота. 9.30 год. ранку. Божественна Літургія Василя Великого з Вечірею. Від 8. год. вечора читання Апостольських Діяній перед Плащаницею.

21 квітня. Воскресення Христове. Великдень. Пасхальна Заутрєня і Божественна Літургія. (Про час Богослуження буде оголошено на таблиці оселі).

6. год. вечора Велика Вечіря.

22 квітня. Світлий понеділок. 10 год. ранку Божественна Літургія.

23 квітня. Світлий вівторок. 10 год. ранку Божественна Літургія.

Про місце Богослуження буде повідомлено на таблиці оголошень оселі.

ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО «СЛОВА»

ВИЙДЕ В СУБОТУ 27 КВІТНЯ.

Permitted by authority of Military Government, November 1945

Редяге Колєгія. — Видає Спілка «Українське Мистецтво» кооператива з обм. порукою в Регенсбурзі. — Адреса Редакції і Адміністрації: Regensburg, Ganghofersiedlung, Block X, Wohnung 217.

Satz und Druck: Mittelbayerische Zeitung, Regensburg, Kumpfmühler Straße 11

Р О З Ш У К И:

Гладкова Петра, Віктора та Миколу — сестра Гладкова Клавдія. Регенсбург, Гангоферзідлонг, б'льок 10/217, адм. «Слово».

Дочку і зятя Недзельницьких Катерину і Володимира — Еременко Ірина Петрівна, Мюнхен, СС-казерне, бл. В. III/23. (1-4)

Лазаревич Тараса — мама Лазаревич Степанія. Регенсбург, Ріхард-Вагнерштр. 8. (1-2)

Сина Володимира нар. 1926 р. в селі Настасів, Тернопільського повіту — Колодій Михайло, Укр. табір, Інгольштадт. (1-1)

Племінника — Мотря Пискарьова, Регенсбург, адм. «Слово». (1-1)

Брата Константина Радченка (останній час перебував в концлагері Саксенгаузен коло Ораненбургу) — Ганна Радченко, Регенсбург, ам Ельберштр. 11/1. (1-1)

Безмолитвенна — Гришина — мати Безмолитвенна Клавдія, Регенсбург, Ельберштр. 11/1. (1-1)

Рідних і знайомих — Іван Наконечний, Любешка — Лаабер, б. Регенсбург, (Гартенюле). (1-1)

Ільшечка Івана Степановича, 75 р., мешкав у Каліші — онук Шкура Михайло, адм. «Слово». (1-1)

Антон Фоліса — батько Володимир Фоліс, Ландсгут, Нідермарштр. 8. (1-1)

Степана Василя — брат Теодор Хаї, Мюнхен-Карльсфельд, табір УНРРА 10/20. (1-1)

Рідних та знайомих — Олена Метельова, укр. табір, Швайфурт. (1-1)

Хто знає про долю мого сина Тольчинського Євгена, 17 років, прошу сповістити: Тольчинська Віра, Фюссен, табір УНРРА 6/75. (1-1)

Соколенка Степана, рідних та знайомих — Соколенко Петро, адм. часопису «Слово». (1-2)

Інж. Волошина Ярослава. Всіх знайомих, що знають про його долю, прошу слати відомості на адресу: М. Черник, б/Шельд, п. Мірскофен № 20, б/Ландсгут. (1-1)

Брата Петра і Романа Шкільницька — сестра Розалія Фельдям, Регенсбург, укр. Оселя. (1-1)

Корчинську Марію з Романівки, п. Тереволья — Дмитро Барабаш, укр. табір УНРРА, Мюнхен-Аллах 3/28. (1-1)

Семена Довгана — мати Ольга Довгань, Бамберг, Вейсенбургерштр., лагер 6, УНРРА. (1-1)

Рідних та знайомих — Петро Мигалюк, Карльсфельд. (1-1)

Дмитришина Івана, нар. 1915 р. в Станіславові — Дмитришина Марія, Ашаффенбург, табір «Лагарде». (1-1)

Палуту Євгена, нар. 1925 р. в Дрогобичі — Палута Віра, Ашаффенбург, табір «Лагарде». (1-1)

Трутенка Валентина та Миколу — Саша, Мюнхен, Фрайман, СС-казерне, бл. Ц. 60/1. (1-1)

Жінку Василью Марію та брата Василью Петра — Василью Михайло, Новий Ульм, Райнгарт-казерне, бл. В. м. 69/III. шт. (1-2)

Жінку Осипу Козубаль та брата Миколу — Теодор Козубаль, Авгсбург, Зоммаказерне, бл. 3, м. 94. (1-1)

Сина Ярослава Сточанського, останньо був в Штаде б. Гамбурга — Сточанський Іван, Мюнхен-Карльсфельд 6, кімн. 28. (1-1)

Своїх братів з Бремена — Ганна Чаговець, адм. «Слово». (1-1)

Доньку Ангеліну Івах. Хто знає, прошу ласкаво повідомити матір — Івах А., Мюнхен, Валлейштрассе 38/III. (1-1)

Біляву Евдокію з 5 дітьми — Білява Федір, Мюнхен, Функерказерне 7. (1-1)

Зіменка Івана, Щербину Степана, Гакова Семена, Колоненка Олександра — Л. Зайців, Розенгайм, Інштр. 43, табір А. (1-1)

Філя Михайла, Івана — Філь Іван, Інгольштадт, укр. табір. (1-2)

Земського Дмитра з родинною та Гончара Івана з донькою Нагога Олександра — Вовків Петро, Л., укр. табір, Інгольштадт. (1-1)

Мужа Цісина Богдана, народж. 4/III. 1908 — Цісик Ярослава, Новий Ульм, Рейнгартказерне, табір УНРРА, бл. «С», кімн. 8. (1-2)

Хто знає би про долю Омеляна Стушка, востане Чехія, родом Гвіздень, Коломия, просім ласкаво повідомити батьків: Іван Стушко, Мюнхен, Фрайман СС-казерне, Б 3/16. (1-1)

Дочку Чуванову Олександрю — батько Чуваков Андрій, Пассав, Розензав, УНРРА, лагер. (1-1)

Сина Івана, Гановера, лагер Цебелай — Лучаній Никифор, укр. табір, Швайфурт. (1-1)

Знайомих з села Кобилниця Волоська — Іваник Федір, Шварценфельд, Шльосс, лагер УНРРА, кім. № 8. (1-3)

Онурфрея Івана Цибіка, останньо в Браденбурзі, пошукує дружинка Катерина Цибик, Мюнхен, Карльсфельд, укр. табір 16, кімн. 10. (1-1)

Хто знає, де перебуває Степан Каміньський, зволить ласкаво подати вістку на адресу адм. «Слово». (1-2)

Рідних та знайомих — Пітху Михайло, Гангоферзідлонг, 10 бл., 215 кімн., Регенсбург. (1-1)

Фельддорф Миколу — Фельддорф Лідія, Ландсгут, Подевільштр. 10, Нідербаерн. (1-3)

Чоловіка Володимира та сина Богдана Кучабського — дружинка й мати Ольга Кучабська, Новий Ульм, табір УНРРА. (1-1)

Лапонова Микиту — сестра, Мюнхен, Фрайман, СС-казерне, бл. 3/23. (1-2)

Брата Яворського Мирослава (останньо був в Любек) та сестру Михайлину Садівську (була в Людвігсгафен) — Володимир Вапикевич, Шрамельгоф, пошта Даєрлінг бай Регенсбург. (1-1)

Ольгу Климок з Підгайць, біля Дубна — швагер Мьяковський Григорій, Ноймаркт, УНРРА, Теам 56. (1-2)

Синів: Годованця Микиту, нар. 1929 та Левка, нар. 1931 — батько Годованець Даніло. Прошу, хто знає про них, повідомити: Інгольштадт, укр. табір «Б». (1-1)

Дружину Цветкову Параску — Цветков Афанасій, Мюнхен 68/Карльсфельд, таб., бар. 1, кім. 11. (1-1)

Казанівського Антона — дружинка Казанівська Марія, Регенсбург, Гангоферзідлонг, бл. 2/37. (1-1)

Рідних і знайомих — Зозуля Василь, табір Шварценфельд, Шльос № 17, Кр. Шваддорф. (1-1)

Сина Науменко Миколу, нар. 1925 р. — батьки Науменко Зінько, Есеєбах, Тремердорф. (1-3)

Брата Дмитра Гарбара з дружиною і дітьми — Антоніна Гарбар, Пассав, Укр. Черв. Хрест. (1-1)

Хто знає що про долю Анатолія Дуцька, останньо знаходився в Ноєнгаген 1, Фрайліграт 25 (коло Берліна) — шукує сестра Ірена Дуцько, зголошення до адм. «Слово». (1-1)

Двох дочок: Кульбака Віра, народж. 1922, Ганна 1924 — Кульбака Ігор, Розенгайм, таб. «А», Інштр. (1-1)

Рідних та знайомих — Гречаний Микола, Регенсбург, Гангоферзідлонг, Бл. 4/101. (1-1)

Сестру Іванову Ніну, нар. 1930 р. — батьки, Іванів Григорій, Пассав, Фраунг, Гетайде Фюрстенек, Лойцендорф. (1-1)

Сина Гібу Костю. Хто щось знає про нього, прошу сповістити: Гіба Петро, Авгсбург, Льменштр. 30. (бай Веіс Анна). (1-1)

Знайомих з села Коропець, п. Золочів — Володимир Гуменюк, Унтер Донавгенді 2, Пассав. (1-1)

Горового Сашка 1928 р. — Валюх Олександр, Інгольштадт. (1-1)

Батька Блашків Миколу — син Олександр, адм. «Слово». (1-4)

Анну Добрянську із Старого Самбора — мати Евфрозина Добрянська, табір Волькерінг б/Регенсбург. (1-1)

Жінку Ольгу Козак з дому Дубик з одною дитиною зі Стрия, останньо перебувала на Судетах, Комотав — Богдан Козак, Мюнхен — Карльсфельд, укр. табір УНРРА. (1-1)

Сергія і Ларису Безрідних, останньо Югославія — син Сергій Безрідний, польніше табір УНРРА, Теам 90, Мурнав, Радіо-Центер. (1-1)

Братів і знайомих — Гримак Осип Роттенбах через Штотав. (1-3)

Хто знає про долю Малахова Віктора (останне місце перебування Східна Прусія) ласкаво, прошу сповістити на адресу: Мюнхен, Дахауерштр. № 9, Укр. Черв. Хрест, Ольга Лешенко. (1-3)

Знайомих — Федусь Іван, Шварценфельд, Шльос, табір, кімн. 17. (1-1)

Брата Сеня Літінського, Семена Станчака, Петра Баратяка, Петра Звозяка, Косто Андрухова — Літінський Іван, Фромберг, б/Шваддорфа, Зідлонг 20. (1-2)

Романенко Марно — Бойко Федота, Фюссен, табір УНРРА 3/55. (1-2)

Моргуна Константина — мати Моргун Варвара, Фюссен, табір УНРРА 6/68 а. (1-4)

Знайомих з Болевощини — Розалія Кіт, Швайфурт, Гіндебургказерне. (1-1)

Знайомих з Болевова і з Тисова — Хромшин Іван, Швайфурт, Гіндебургказерне, бл. 5, кім. 109. (1-1)

Панкевича Любомира-Юрія, Петра і Євгена — Панкевичі, Мюнхен, Дахауерштр. 9/II. (1-1)

Горбаня Миколу — Горбань Андрій, Мюнхен, Гільдебольдштр. 29/1. (1-4)

Сина Іваніченка Василя Михайловича, нар. 1925, був у Лепел Кіменав — батьки: Михайло і Ганна, брати: Петро, Микола та сестра Марія, Мангайм, Кайзер, Вільгельмказерне УНРРА. (1-3)

Синів: Зиновія і Тадея Пасарева — мати Юлія Пасарева, Пассав, табір УНРРА. (1-3)

Рідних та знайомих — Левик Михайло, Ноймаркт, Опр. Дурхгангслагер У V. (1-2)

Степанію Рогатинську — Ярослав Рогатинський, адм. «Слово». (1-3)

Ярослава і Любомира Лесанюквінів та Івану Чаплінську — Дмитро Присяжик, Регенсбург, Зідлонг, бл. 6/149. (1-2)

Пошуваю свого сина Богдана Подольця нар. 1. 1. 1926. Хто знає би що про його долю, прошу дати знати на адресу Степан Подольця, Вайройт, Принц Леопольд Казерне XIV/40, укр. табір. (1-2)

Козана Романа, Свириду Степана, Любомира і Євгена. Хто знає би про їх долю зволить, ласкаво, повідомити на адресу: Момотюк Іванна, Регенсбург, адм. «Слово». (1-2)

Батька Рудова Михайла та брата Івана — Рудов Борис, Регенсбург, Келіг-Візер Вер 8. (1-2)

Любошко Марію з Вінернойштадта — Любошко Леонід, Гавтінг, бай Мюнхен, Лазарет 2002. (1-2)

О. Петришина Петра, рідню Пасичинських, кривних і знайомих, просім подати вістку: Галина Білас, Ельванген, Йогет, Гостетштр. 13. (1-1)

Карпенко Миколу з Брікса — батько Карпенко Михайло, Гавтінг бай Мюнхен, Лазарет 2002. (1-2)

Проф. Кондришина Євгена, останньо перебував Кремс, Австрія — батько Кондришин Семен і сестра Марія, Мюнхен, Фрайман, Функ Казерне 17/115. (1-1)

Братів — Олесь Берездецький, Укр. Комітет, Фільсбібург. (1-2)

Сина Івана Кіріченна, нар. 1916 р. та його дружинку Марію Черемис, нар. 1922 р., останньо в Дортмунді — батько Мефодій Кіріченко, Бамберг, укр. табір № 6, Вайсенбургерштр. 15. (1-1)

Мужа Ігоря Лимаря та дітей Євгена, Олександра і Бориса — Лимарова Неонія, Бамберг, Баварія, укр. табір УНРРА № 4, Улянсперштр. 2. (1-1)

Рідних та знайомих: Кравченкових Павла, Івана, Григорія, Васля та Володка Івана. Хто що знає про їх долю, прошу повідомити на адресу: Кравченко Михайло, Камп 25, Кориоген, пост Гаєкендорф бай Кіль. (1-1)

Дочок: Вовк Лідю, нар. 1922, та Марусю, нар. 1926 р. — батько, Гемайншафлагер, Кориоген, пост Гаєкендорф біля Кіль. (1-1)

Рідних і знайомих: Мурський Лев та Мурська Софія, Регенсбург, Гангоферзідлонг, бл. 9/188. (1-2)

Сина Тарана Володимира, 22 р. — батько Павло Таран, Фельден, а. Фільс, кр. Фільсбібург, таб. УНРРА (1-2)

Односельчан та знайомих з с. Туре п. Радехів — Степан Демчук, Мюнхен, Фрайман, СС-казерне, табір, бл. «А» 5/10. (1-2)

Доньку Елеонору Івченко, нар. 1927 р., останньо була в таборі Рітніці — Померанія — Івченко Юрко, Авгсбург, Укр. Комітет. (1-4)

Матір Фаїну Полякову та сестру Нелль Ію, ДП. Камп 1227, Ноєнштадт УНРРА III, Нейль Вігольа. (1-4)

Дочок: Кульбаку Віру, нар. 1922 р. та Кульбаку Ганну, нар. 1924 р., останньо перебували в Касселі — батько Кульбака Ігор, Розенгайм, Інштр., таб. «А», будинок № 43. (1-1)

Івченка Григорія, Марію з дочкою Любою — Савин Василь з Надією, Швайфурт, табір УНРРА. (1-1)

Кривних і знайомих з повіту Городок — Іван Цікало, Кеферінг, Гут. (1-2)

Сина Івана Артеменка, нар. 1922 р. — батько Сила Артеменко. Прошу хто знає про нього, повідомити: Мюнхен, Фрайман, ДП Центр, СС-казерне, бл. В. III, меш. 33. (1-3)

Брата Лонгіна Петровича Світенка, родом з Городка і сина Миколу Світенка — Іван Світенко, укр. табір, Карльсфельд б/Мюнхена, барак 12/27. (1-2)

Сина Олексія, останньо перебував коло бельгійської границі та доньку Ганну, останньо коло Сампелтено — батько Харитон Лисенко, табір УНРРА 125, Карльсфельд б/Мюнхена, бл. 8/27. (1-2)

Сина Юрна Дегтярьова, нар. 1924, з Харкова, останній час перебував у Словачії. Хто знає про його долю, прошу ласкаво повідомити на адресу: Мюнхен-Аллах, укр. табір, барак 3/9, Дегтярьова Галина. (1-2)

Сина Павла, останньо на Сербії — Томіа Олександр, Вайрн, кр. Місбах. (1-4)

Шварню Юлію (тетю) з Чорткова та мр. Володимира Задуського зі Львова — Благута Михайло, УНРРА, Розенгайм (табір Баєрн).

Хто знає про долю або місце перебування Пурия Льва — прошу ласкаво повідомити через адміністрацію «Слово». — Родина.

Ганущаків Марію, Сяскю, Богдана, Дзєб Софія зі Львова та Шудлока Мірона з Поникви — брат з табору полонених. Вістки на адм. «Слово». (1-1)

На оголошення з 23 лютого: «Жучку, зі Львовки подати вістку про себе. Подано! Жук Іван (Жучок), Авгсбург, Льоренц Штеттерштр. ч. 5.

Зібрання Евангельських Християн в Мюнхені
в відбуваються кожної неділі о 12-й год.
Фрауенлообштр. 5, біля Зендлінгетор.
Всіх сердечно просимо.

Всіх членів Укр. Еванг. Реформованої Церкви і зацікавлених справами цієї Церкви, прошу відвідуватися на адресу: Христіхер Семінар, фюр Міссіонар, В. Боровський, Марбург/Лап, Дюрфштр. 43. Справа важна. (1-1)

Українська Народня Школа в Шваддорфі шукає управителя (-ку) і учителя (-ку), бажано самотньо. Посаду можна зараз перейняти. Добре матеріальне забезпечення. (1-1)
Батьківський Гурток.

ОГОЛОШЕННЯ
Українське Церковне Постацання в Авгсбурзі має на складі:
1. Календар Альманах на 1946 р. з додатком кольорового портрету Т. Шевченка 7.00 РМ.
2. Кольорові ікони: Спасителя, Вовчої Матері і Мик. Чудотворця 1.50 РМ
3. Однокольорові ікони 17 різних зразків 0,50 РМ
4. Листівки Андріївського Собору і М. Коцюбинського 0,25 РМ
5. Однокольоровий портрет През. Трумєна 0,50 РМ
Кольпортам на американській зоні 20%, а на інших 30% знижка.
Замовлення слати: Українське Кірхен Ферзоргунг, Авгсбург, Рабенбар 1/26. (1-1)

КУПУЕМО:
Радиоапарат на змінний струм та українську машинку до писання.
З пропозиціями звертатися на адресу: Регенсбург, ред. газети «Слово».

Для видавництва Спілки «Укр. Мистецтво» на стало потрібні складачі для ручного складу та лінотиписти. Зголошуватися на адресу: Регенсбург, Гангоферзідлонг, бл. 10/217.

ДО ЧИТАЧІВ І ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!
Подаємо до відома громадянства, що надалі Видавництво передплати на тижневик «Слово» не прийматиме. Тижневик «Слово» продаватиметься лише на оселі в Регенсбурзі.
Дирекція Видавництва.

УВАГА!
З технічних причин усі друки Спілки «Українське Мистецтво» тимчасово виходять без кількох українських літер.

УВАГА!
Подаємо розпінку оголошень, що вміщуються в українському тижневику «Слово».
1. Для установ, підприємств, учбових та інших закладів:
сторінка 800 Р/М
1/2 сторінки 400 Р/М
1/4 сторінки 200 Р/М
1/8 сторінки 100 Р/М
1/16 сторінки 50 Р/М
2. Оголошення про розшуки з розрахунку 50 пфенігів за слово за один раз вміщення в газеті
Адміністрація.